

NOVOLETNI DUBAJ IN OAZE
29.12. iz Ljubljane
Potovanje, letalo, vodenje
1.179 €/osebo

WELLNESS VIKEND
22.12.-28.12.2013
Hotel WELLNESS PARK LAŠKO 4*^{sup}
49,90 €/osebo POLP

LAST MINUTE TENERIFE
15.12. iz Ljubljane
Hotel PUNTA DEL RAY CATALONIA 4*, 7 dni
299 €/osebo NZ

KUPON popust 20€

Primorski dnevnik

*Na Dunaju
»stiskaška«
velika
koalicija*

RADO GRUDEN

Skoraj dva meseca in pol po parlamentarnih volitvah je Avstrija dobila novo vlado. Kot že v prejšnjem mandatu gre tudi tokrat za veliko koalicijo med zmagovalci volitev socialdemokrati (SPÖ) in drugovršeno ljudsko stranko (ÖVP). Dogovor je bil zelo težaven, predvsem ljudska stranka pa je z njim zavlačevala, čeprav je bilo že prej jasno, da drugih možnosti dejansko nima. Samo Strachejevi svobodnjaki, kot tretja najmočnejša sila v državi, namreč ne bi bili dovolj za sestavo večine, stranki Neos ali Team Stronach pa nista bili pripravljeni na sodelovanje s skrajno desnimi svobodnjaki.

Nova in stara vladna partnerja se zavedata, da jima dosevanje sodelovanje ni prineslo večike popularnosti. Njun konsenz je stalno padal in na zadnjih volitvah sta skupaj zbrala manj kot 51 odstotkov. Tudi novi mandat ne obeta spremembe tega trenda. Čeprav je Avstrija bogata država in v sedanji krizi ena najmanj prizadetih, čaka SPÖ in ÖVP zahteven spopad z velikansko luknjo v državni blagajni. Varčevati bo treba na številnih področjih, kar bo voda na mlin svobodnjakov, ki s populističnimi in protievropskimi gesli nabirajo politične točke.

Zrtev tega varčevanja bodo tudi Slovenci v Avstriji. Ti že dolga leta prejemajo nominalno enako visoke prispevke, zdaj pa jim napovedujejo celo občutno znižanje sredstev. V Celovcu je sicer na oblasti Slovencem naklonjena večina, toda vprašanje je, v kolikšni meri bo lahko pomagala, ko bo Dunaj izgovorom o nujnem varčevanju klestil na levo in na desno.

RIM - Na Renzijevo pobudo in z večino DS - Sel in G5z

Volilni zakon iz senata v poslansko zbornico

Berlusconi: »V državi bo revolucija, če me bodo zaprli«

TRST - Predstavitev poročila

Tudi v Trstu upad nakupa in cen nepremičnin

TRST - Tudi v Furlaniji Julijski krajini in Trstu je zaradi gospodarske krize prišlo do vrtoglavega padca količine sklenjenih kupoprodajnih podob in tudi do padca cen. Poročilo Nepremičninskega observatorija za FJK za leto 2013 namreč ugotavlja, da se je od leta 2010 do letos količina pogodb zmanjšala za 37 odstotkov, cene pa so se znižale za približno 20 odstotkov.

Na 4. strani

FJK - Šolstvo Usposabljanje šolnikov: rektor pisal poslanki

RIM, TRST, VIDEM - Univerzi v Trstu in Vidmu bosta glede vprašanja tečajev za pridobitev usposobljenosti za poučevanje na slovenskih šolah izvedli le tečaje, ki so predvideni za poučevanje na nižjih in višjih srednjih šolah in to v okviru tečajev, ki bodo predvideni za učno osebje šol z italijanskim učnim jezikom. To je v pismu poslanki Tamari Blažina zapisal rektor tržaške univerze Maurizio Fermeglia.

Na 3. strani

ROMJAN - Slovenski šolski center

Delavci ponovno zapusčajo gradbišče

Na 13. strani

KLASJE

Trgovina "KLASJE"
Z ZDRAVO BIO HRANO

Brezplačni vitaminsko mineralni test in analiza organov.
Pregledamo še zakisanost, kosti, vpliv stresa
na organizem, ožilje,...
www.biostile.org

V Sežani na GRADIŠČU I2 za Pošto
Odprt vsak dan od 8.30 do 18.00
ob sobotah od 8.30 do 12.00
tel. 00386 5 7341007 - GSM. 00386 41 552 545
splet: www.trgovinaklasje.si - e-pošta: info@trgovinaklasje.si

Božična pravljica v Thermani Laško

20.12.2013 - 28.12.2013

2 noči v hotelu Wellness Park Laško****Superior
že od 130 €

Cena vključuje:

- polpenzion v dvoposteljni sobi standard,
- neomejeno kopanje v hotelih Wellness Park in Zdravilišče Laško,
- vstop v fitness, uporaba kopalnega plašča,
- wireless internet v sobi,
- danični bon v vrednosti 10 € za wellness ali zdravstvenih storitev.

Cena velja za imetnike Zlate kartice Therma cluba.

I otrok do 12 leta in ostali
do 5 leta v sponzorstvu dveh
odroščih bivajo GRATIS!

THERMANA Laško

WELLNESS PARK LAŠKO

Informacije in rezervacije:
Therma Laško d.d., Zdraviliška 6, 3270 SI-Laško
info@thermana.si | www.thermana.si
00386 3 423 21 00

Novo v Sežani!

MARCO POLO

Turistična agencija MARCO POLO že od 1989
+386 5 8280 200
sezana@marcopolo.si - www.marcopolosi

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

3 12 13
9 771124 666007
1,20 €

RIM - Razprava o reformi volilnega zakona se iz senata seli v poslansko zbornico, za kar se je v pristojni senatni komisiji izrekla večina, ki so jo za to priložnost ustvarili senatorji Demokratske stranke, Sel in Gibanja 5 zvezd. Premik je nastal na pobudo novoizvoljenega sekretarja Demokratske stranke Mattea Renzija, ki je postavil volilni zakon v ospređje svojega programa in se zavzel za to, da se stagnacija v senatu preseže.

Za prehod v poslansko zbornico sta se včeraj na srečanju dogovorila predsednika senata Pietro Grasso in poslanske zbornice Laura Boldrini. Obenem je bil sprejet sklep, da razprava o institucionalnih reformah ostane v senatu.

Z odločitvijo ni bila zadovoljna Alfanova Nova leva sredina, po kateri bi morala o tem vprašanju odločati vladna večina.

Na 2. strani

Zakaj (ne) zahajamo v gledališče?

Š.U.M.
šepet
ulice
Montecchi

17

Marjuča Offizia o knjigi
Iz morja v ponev

Na 8. strani

V goriški pokrajini
»naveličani« sortiranja

Na 12. strani

Maribor gre naprej

Na 16. strani

ZTT EST
VRAČA SE POVSEM
PRENOVLJENA USPEŠNICA

IZ MORJA V PONEV

Vabljeni na predstavitev
danes, ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

RIM - Včeraj odločitev z večino DS, Sel in G5Z

Volilni zakon se seli v poslansko zbornico

RIM - Razprava o reformi volilnega zakona se iz senata seli v poslansko zbornico, za kar se je v pristojni senatni komisiji izrekla večina, ki so jo za to priložnost ustvarili senatorji Demokratske stranke, Sel in Gibanja 5 zvezd. Premik je nastal na pobudo novoizvoljenega sekretarja Demokratske stranke Mattea Renzija, ki je postavil volilni zakon v ospredje svojega programa in se zavzel za to, da se stagnacija v senatu preseže.

Z prehod v poslansko zbornico sta se včeraj na srečanju dogovorila predsednika senata Pietro Grasso in poslanske zbornice Laura Boldrini. Obenem je bil sprejet sklep, da razprava o institucionalnih reformah ostane v senatu.

Z odločitvijo ni bila zadovoljna Alfa-nova Nova leva sredina, po kateri bi morala o tem vprašanju odločati vladna večina. Minister Quagliariello je brez ovinkov dejal, da bo treba najkasneje do Treh kraljev določiti, kakšna naj bo politika vladne koalicije, drugače »si bo moral vsakdo prevzeti svoje odgovornosti«.

V parlamentu se je včeraj tudi ustvarila nekakšna nova os med Gibanjem 5 zvezd in Forza Italia, katere poslanci so, sicer z različnimi utemeljitvami, glasovali za amandma Grillovega gibanja k zakonu o stanbilnosti.

Silvio Berlusconi je medtem včeraj izjavil, da bo v Italiji revolucija, če ga bodo poslali za zapah.

77-letni politik je za radio Europe 1 pouparil tudi, da se zapora ne boji. »Prepričan sem, da tega ne morejo storiti, če ne, bo v Italiji revolucija. Mislim, da me bo težko poslati v zapor. Na prihodnjih volitvah bom imel veliko večino! In predvsem sem že kar star, ničesar se ne bojam,« je v pogovoru za francosko radio izjavil Berlusconi, ki je zaradi odsodbe izgubil sedež v parlamentu in poslansko imuniteto.

Berlusconi bo moral enoletno zaporno kazeni prestati zaradi primera Mediaset, zaradi svoje starosti pa jo bo verjetno odslužil v hišnem priporu ali z družbeno koristnim delom. Zapor pa mu grozi radi sodnega pregona tudi v več drugih primerih.

Berlusconi je še poudaril, da ne namerava pobegniti iz Italije, navaja franco-ska tiskovna agencija AFP. »Ljubim svojo državo. Ne morem končati svoje vloge do-

moljuba in državnika s pobegom iz domovine,« je dejal. Dodal je, da ostaja na čelu stranke Naprej Italija. »Moji privrženci sedaj pravijo, da bi se morala sedaj imenovati Naprej Silvio.«

Tudi včerajšnji dan so sicer po več italijanskih mestih zaznamovali protesti tako imenovanih »forconov«, zelo heterogenih skupin protestnikov, med katere se vrinajo tudi skupine skrajne desnice in po številnih ocenah tudi organiziranega kriminala.

DUNAJ - Deset tednov po avstrijskih parlamentarnih volitvah

V Avstriji bo vladala velika koalicija med socialdemokrati in ljudsko stranko

DUNAJ - Deset tednov po avstrijskih parlamentarnih volitvah je Avstria dobila novo veliko koalicijo med socialdemokrati (SPÖ) pod vodstvom dosedanjega kanclera Wernerja Faymannja in ljudsko stranko (ÖVP) podpredsednika vlade Michaela Spindeleggerja. Podrobnosti novega koalicjskega dogovora med dosedanjima vladajočima partnerkama bodo znani danes. Ob obelodanitvi dogovora je Faymann izrazil prepričanje, da bo Avstria še naprej ostala vzor v Evropi glede gospodarske sile in socialne varnosti, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Podrobnosti koalicjske pogodbe še niso znane, je pa avstrijski kancler omenil, da med drugim vsebuje tudi cilj, da bi dejansko upokojitveno starost v prihodnjih petih letih podaljšali za 1,6 leta. S sedanjih

M. Spindelegger in W. Faymann ANSA

58,4 leta naj bi se tako do leta 2018 zvišala na 60 let.

O dogovoru bosta stranki danes najprej uradno seznanili predsednika države Heinza Fischerja, popoldan pa bodo koalicjski dogovor predstavili javnosti, še navaja APA.

Poseg policije pred univerzo La Sapienza

ANSA

Stranki sta v noči na danes sicer še imeli maratonske pogovore, da bi razrešili še zadnja odprta vprašanja, ki so se nanašala na proračunsko politiko ter ukrepe za gospodarsko rast.

Velika koalicija je sicer prevladujoča oblika v Avstriji po drugi svetovni vojni. Več kot polovico (40 let) v 68-letni zgodovini po prvih parlamentarnih volitvah po koncu druge svetovne vojne je bila v Avstriji na oblasti velika koalicija med SPÖ in ÖVP.

Po Faymannovih napovedih naj bi nova avstrijska vlada štela dva državna sekretarja manj. Podpredsednik vlade naj bi še najprej ostal 54-letni Spindelegger, ki pa naj bi zamenjal vodenje ministrstva. Dosedanje zunanje ministrstvo naj bi zamenjal s finančnim ministrstvom, poroča APA.

53-letni kancler Faymann pa ima sedaj velike možnosti, da ob koncu mandaleta leta 2018 postane kancler s tretjim najdaljšim mandatom v državi. Na tem položaju bo več kot deset let. Pred njim sta prav tako dva socialdemokrata, Bruno Kreisky, ki je bil na kanclerskem položaju 13,1 leta in Franz Vranitzky z 10,6 leta.

Faymann tako ostaja 11. avstrijski kancler po drugi svetovni vojni. Doslej so socialdemokrati po letu 1945 imeli šest, ljudska stranka pa pet kanclerjev. Na parlamentarnih volitvah 29. septembra sta obe stranki sicer dosegli zgodovinsko najslabši rezultat, tako da ima prvič velika koalicija v parlamentu manj kot 100 poslancev. Stranki imata skupaj 99 poslancev od 183 mandatov, kar je 50,8 odstotka. (STA)

PRETORIA - Jutri državniški pogreb v rojstni vasi Qunu

Tisoči Južnoafričanov žalujejo ob krsti Nelsona Mandele

PRETORIA - V Pretorii so se včeraj pred vladnim poslopjem, kjer leži krsta s posmrtnimi ostanki prvega temnopoltega predsednika Južnoafriške republike Nelsona Mandele, zbirale množice ljudi, da bi se še zadnjič poklonili borcu proti apartheidu, ki je umrl pred tednom dni. Potem ko so se v sredo dopoldne Mandeli poklonili številni svetovni voditelji in znane osebnosti, so popoldne na vrsto prišli tudi navadni Južnoafričani. Kot poroča franco-ska tiskovna agencija AFP, je bila že v sredo dolga vrsta čakajočih, enako je tudi včeraj.

Po podatkih župana mesta se je Mandeli od srede popoldne poklonilo že več kot 30.000 ljudi. Danes jih je bilo okoli 20.000, v sredo pa med 12.000 in 14.000. Zaradi velikega števila ljudi so morali njihovo zbiranje prekiniti že dve ure pred zaprtjem predsedniške palače, kjer leži krsta, da bi omogočili vsem, ki so prišli, da bi se poklonili priljubljenemu in cenjenemu Nobelovemu nagrajencu za mir.

Številni so oblečeni v rumeno, zeleno in črno, barve Afriškega narodnega kongresa, ki ga je v preteklosti vodil Mandela, mnogi imajo na rokavih žalne trakove, s seboj pa nosijo fotografije Mandele in zastave. Nekateri ljudje so v vrsti čakali

Prizor žalovanja iz Pretorije

VATIKAN - Poziv papeža Frančiška

Več solidarnosti in enakosti med ljudmi

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj vlade po vsem svetu pozval, naj po obdobju gospodarske krize izkažejo več solidarnosti in si prizadevajo za enakost. Po mnenju papeža bi moral ekonomski krizi hitro slediti premislek o modelih gospodarskega razvoja in sprememba življenjskih stilov, izhaja iz njegove novovletne poslanice. »Za promocijo načel bratstva, varnosti ljudi (...) dostopa do kapitala, servisov, izobraževalnih virov, zdravstvenega varstva in tehnologije so potrebne učinkovite politike,« je Frančišek zapisal v besedilu, ki ga bodo po katoliških cerkvah prebrali 1. januarja, ki je svetovni dan miru.

Vlade imajo dolžnost do solidarnosti z revnejšimi državami in dolžnost socialne pravičnosti do lastnih državljanov. Bratstvo pa bi morali z delitvijo svojega bogastva izvajati tudi posamezniki, je po poročanju franco-ske tiskovne agencije AFP še zapisal papež. Poudaril je tudi, da dogovori o razročitvah ne zadostujejo kot zaščita človečnosti pred nevarnostjo oboroženih konfliktov. »Potrebnega je preobrazba srca, ki bi vsem omogocila, da v drugem prepoznajo brata ali sestro,« je dodal. Pozval je h kulturi solidarnosti in dodal, da je svetopisemska zgodba o Kajnu in Ablu pokazala, kako težavna je naloga, h kateri so poklicani vse moški in ženske, to je, da živijo kot eno, ob skrbi drug za drugega.

»Divji individualizem, egocentrizem in materialistično potrošnjištvo slabijo socialne vezi, podžigajo mentalitetu 'vrži stran', kar vodi v prezir in zanemarjanje najšibkejšega,« je izpostavil Frančišek. Ponovno je kritiziral finančne špekulan-te. Kot je dejal, so pogosto tako plenilski kot škodljivi za celotne ekonomske in socialne sisteme in milijone ljudi izpostavljajo revščini.

Papeževu sporučilo je novinarjem predstavil kardinal Peter Turkson, ki je pri tem potegnil analogijo s pred dnevi preminulim ikono boja proti apartheidu Nelsonom Mandelo. »Nelson Mandela je s svojim zgledom in vodstvom olajšal preobrazbo srca stran od bratomora,« je dejal Turkson, ki je zastopal Vatikan na žalni slovesnosti za Mandelo v Sowetu.

Papež Frančišek

ANSA

FJK - Vprašanje tečajev za pridobitev usposobljenosti za poučevanje na slovenskih šolah

Usposabljanje šolnikov: tečaji le za nižje in višje šole

RIM, TRST, VIDEM - Univerzi v Trstu in Vidmu ne bosta priredili izrednih tečajev usposabljanja (Percorsi abilitanti speciali - PAS) za pridobitev usposobljenosti za poučevanje v otroških vrtcih in osnovnih šolah tako s slovenskim kot italijanskim učnim jezikom, medtem ko bodo sorodni tečaji za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah stekli v okviru tečajev, ki so predvideni za pridobitev usposobljenosti za poučevanje na šolah z italijanskim učnim jezikom.

To je rektor tržaške univerze Maurizio Fermeglia zapisal v pismu, naslovljenem na poslanko Demokratske stranke Tamara Blažina, ki je pred časom Fermeglio opozorila na vprašanje izobraževanja šolnikov za pridobitev usposobljenosti za poučevanje. Gre za precej zapleten problem, ki se vleče že nekaj let, potem ko je nekdanja desno-sredinska vlada Silvia Berlusconija odpravila t.i. šole za specializacijo za poučevanje v uvedla aktivne izobraževalne tečaje (t.i. Tirocinio formativo attivo - TFA), ki so jih pred kratkim nadomestili izredni tečaji PAS. Letos poleti je ministrstvo za šolstvo pojasnilo, da so omenjeni tečaji namenjeni tudi šolnikom, ki poučujejo na slovenskih in dvojezičnih šolah v Furlaniji Julijski krajini, kar se tiče konkretnega izvedbe tega pa vrla precejšnja zmeda in, kot ugotavlja rektor Fermeglia, nič ni bilo predvide-

TAMARA BLAŽINA

MAURIZIO FERMEGLIA

ALBERTO FELICE DE TONI

ARHIV ARHIV ARHIV

no v zvezi s specifiko, ki jo predstavlja šola s slovenskim učnim jezikom. Zato je Blažinova posegla tako v Rimu kot tudi pri rektorjih tržaške in videmske univerze, Fermegli in Albertu Feliceju De Toniju: prvemu je pisala, z drugim pa se je tudi osebno sestala.

Na tečaje za slovenske šolnike se je prijavilo 66 kandidatov. Kot izhaja iz razpredelnic, objavljenih na spletnih straneh Deželnega šolskega urada za FJK, je bilo šestnajst prosilcev zavrnjenih, petdeset pa sprejetih (eden od teh bo moral vsekakor še opraviti kolokvij): enajst se jih je prijavilo za področje otroških vrtcev, petnajst za področje osnovnih šol, preostali pa za poučevanje

na nižjih in višjih srednjih šolah. Le za slednje bodo predvideni tečaji z lekcijami v slovenščini, čeprav zaradi nizkega števila zainteresiranih v okviru tečajev, ki bodo stekli za učno osebje šol z italijanskim učnim jezikom. V Trstu bodo tako stekli tečaji za pravo in ekonomijo, matematiko in fiziko, matematiko, fiziko, kemijo in naravoslovje na nižji srednji šoli ter za naravoslovje, kemijo in zemljepis ter mikrobiologijo. Nekateri tečaji bodo stekli tudi na videmski univerzi, medtem ko se v zvezi s tečaji za pridobitev usposobljenosti za poučevanje slovenščine preverja možnost v prihodnjem akademskem letu. Gre pa za vprašanje, ki ga je treba konkretno rešiti, saj je omenjena želja, opozarja Fermeglia, v nasprotju z načelom, ki ga zagovarja ministrstvo in po katerem morajo univerze pričujoče tečaje prirediti brez dodatnih stroškov. (iz)

ALBERTO FELICE DE TONI

ARHIV

radi stiske s časom v letošnjem akademskem letu ne bo mogoče izvesti skupnih projektov s slovenskimi univerzami (Blažinova je v pismu omenila možnost povezovanja z Univerzo na Primorskem, govor pa je bil tudi o obuditi konvenciji med univerzami), vendar spričo dejstva, da so tečaji predvideni tudi za akademski leti 2014/15 in 2015/16, želi Fermeglia izkoristiti vse možnosti v prihodnjem akademskem letu. Gre pa za vprašanje, ki ga je treba konkretno rešiti, saj je omenjena želja, opozarja Fermeglia, v nasprotju z načelom, ki ga zagovarja ministrstvo in po katerem morajo univerze pričujoče tečaje prirediti brez dodatnih stroškov. (iz)

ŠPETER - Jutri ob 11. uri

Slovesno odprtje Slovenskega multimedialnega okna

Pokrovitelj odprtja je italijanski predsednik Giorgio Napolitano

ŠPETER - V Špetru bodo jutri ob 11. uri slovesno odprli Slovensko multimedialno okno, odprtje pa bo potekalo pod pokroviteljstvom predsednika Republike Italije Giorgia Napolitana. Odprtja se bosta med drugimi udeležila tudi podtajnik italijanske vlade Filippo Bubbico in svečovalec slovenskega predsednika Boruta Pahorja Boštjan Žekš.

Slovensko multimedialno okno (SMO) je poseben, sodoben in inovativen tematski ter pokrajinski muzej, ki je nastal v Špetru v okviru strateškega projekta JezikLingua. »Sestavlja« ga osem multimedijskih in interaktivnih inštalacij, s pomočjo katerih bodo lahko obiskovalci spoznali kulturno krajino od Julijskih Alp do morja, od Mangarta do Tržaškega zaliva.

Atlas, Kulturne krajine, Govoreča knjižnica, Ilustrirana zgodovina, Glasbena krajina, Spomini iz besed, Arhiv zvokov in Zvočne razglednice so »postaje« tega multimedijskega okna, ki je financirano v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, prispevek za ureditev prostorov, v katerem je muzej dobil svojo dokončno obliko, pa je zagotovil Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Jutri v Naborjetu posvet o manjšinskih jezikih Kanalske doline kot potnem listu za bodočnost

TRBIŽ - Združenje »Don Mario Černet« in nemško društvo Kanaltaler Kulturverein sta organizatorja posveta v Beneški palači v Naborjetu (jutri, začetek ob 9. uri) z naslovom »Kanaltal - Kanalska dolina - Val Cjanal - Manjšinski jeziki Kanalske doline potni list za bodočnost«. S posvetom želite društvi spodbuditi in okrepliti poučevanje slovenskega in nemškega jezika v šolah v Kanalski dolini. Pri pobudi sodelujejo tudi dežela Furlanija-Julijška krajina, občini Trbiž in Naborjet, Gorska skupnost za huminsko, Kanalsko dolino in Železno ter Večstopenjski šolski zavod in licej za zimske športne I. Bachmann s Trbiža.

Po uvodnih pozdravih predsednikov obeh organizatorjev, prisotnih predstavnikov oblasti in nekaj pesmih otroškega zborov osnovne šole iz Ukev bosta najprej spregovorila zgodovinarja Antonio Sivec in Raimondo Domenig, nato pa bodo o večjezičnem šolstvu govorili ravnateljica dvojezične šole iz Špetra Živa Gruden, univerzitetni profesor iz celovške univerze Georg Gombosch, predsednica SKS Planika in znanstvena sodelavka Inštituta za slovenski jezik Fran Ramovš Nataša Gliha Komac in biški šolski ravnatelj in član državnega sveta za šolstvo Luis Thomas Prader.

Posvet, ki ga bo vodil profesor na videmski univerzi Roberto Dapit se bo predvidoma končal ob 13. uri z zaključki Antonia Pasquarella.

PROTEST

Puntarji ovirali promet tudi na avtocesti A4

GONARS - Gibanje protivladnih protestnikov, ki mu v Italiji pravijo Forconi (»vile«), povzroča te dni med drugim nevšečnosti v prometu. »Puntarji« so dejavni tudi v Furlaniji-Julijški krajini, včeraj dopoldne so ovirali promet na avtocesti A4 med Gonarsom in Portogruarom (v smeri proti Benetkom). Po navdbah avtocestne družbe Autovie Venete so širje avtomobili okrog 10.30 na omenjenem odseku avtoceste zasedli vse vozne pasove in s počasno vožnjo one-mogočili prost prehod ostalim vozilom. Do pravih zastojev ni prišlo, promet pa je bil zelo upočasnjen. Protestniki so obenem mahali z italijanskimi zastavami. Avtomobile so spremeljala vozila prometne policije in avtocestne družbe, ki so skrbela za varnost.

Popoldne se je protestna pobuda ponovila, tokrat v smeri proti Trstu. Popoldanska avtomobilска štafeta z italijanskimi trobojnicami se je začela okrog 15.30, prizadela pa je odsek med počivališčem Fratta in Vilešem. Promet je bil najbolj upočasnjen med Portogruarom in Latisano ter pri izvozu pri Portogruaru.

prej do novice

www.primorski.eu

TRST V pričakovanju božiča 2013

Božične stojnice od 9. do 24. decembra

Drsališče do 6. januarja ter veliko glasbe, kulture in prireditev...

www.comune.trieste.it
www.promotrieste.it

www.danielagiraldi.com

Fondazione
FIRENZE FIRENZE

TRIESTE TRIESTE

www.comune.trieste.it
www.promotrieste.it

NEPREMIČNINSKI TRG - Šesto poročilo Nepremičninskega observatorija za FJK

Tudi na Tržaškem velik padec kupoprodajnih pogodb in cen

Tudi v Furlaniji Julijski krajini in Trstu je prišlo do vrtoglavega padca cen in kupoprodajnih pogodb v nepremičninskem sektorju. To izhaja iz šestega poročila Nepremičninskega observatorija za FJK za leto 2013, ki so ga včeraj dopoldne predstavili na sedežu Trgovinske zbornice v Trstu, oblikovali pa so ga na podlagi podatkov o nepremičninskih transakcijah, ki so jih izvedle agencije, članice zveze posrednikov Fimaa, ki deluje v okviru združenja trgovcev Confcommercio.

Podatke je obelodanil deželnji predsednik Fimaa Andrea Oliva, ki ugotavlja, da je prišlo do velikega padca vrednosti nepremičnin in količine kupoprodajnih pogodb. Število slednjih je od leta 2010 do letos padlo za 37 odstotkov, kar velja tudi za tržaško pokrajino. Posledično so se tudi cene nepremičnin znižale za približno dvajset odstotkov, kar ima tudi svojo pozitivno plat, saj med ponudbo in nakupom potreče zelo malo časa: tržišče se namreč kljub krčenju še vedno zanima za nepremičnine, predvsem za tiste s primerno vrednostjo ter opušča tiste, ki so na trgu že leta.

Glede cen nepremičnin na kvadratni meter je stanje in tržaški občini sledče: v slučaju nove ali prenovljene nepremičnine je treba najmanj plačati na območju Čarbole (900 evrov), največ pa v Barkovljah (3500 evrov), v slučaju nepremičnine v dobrem stanju je cena najnižja pri Sv. Jakobu (800 evrov), najvišja pa na nabrežju (2900 evrov), medtem ko se pri nepremičninah, potrebnih prenove, cene sučejo od 645 evrov (najnižja cena v Drevoredu D'Annunzio) do 2288 evrov (najvišja cena v Naselju sv. Sergija).

Upoštevati je treba, da so podatki, ki jih je posredovala zveza Fimaa, nepopolni, saj za nekatere mestne oz. predmestne predele cene niso navedene. Podobno velja tudi za štiri okoliške občine, za katere so v poročilu objavljeni podatki: tako so za devinsko-nabrežinsko občino na voljo le podatki za obalni pas, Devin, Sesljan in Na-

brežino in to le za nakup nove ali novejše nepremičnine, kjer je za prve treba odšteti 1977 evrov na kvadratni meter, za druge pa 2164 evrov na kvadratni meter. Za Občino Milje so na voljo le podatki za Pristan sv. Roka, kjer se cene novih nepremičnin sučejo med 1800 in 2200 evri na kvadratni meter, cene novejših nepremičnin pa med 1500 in 1800 evri na kvadratni meter. Podatki za občini Repentabor in Zgonik zadajajo celotno občinsko ozemlje: v repentabrski občini je za kvadratni meter nove nepremičnine potrebno odšteti med 1700 in 1800 evri, za kvadratni meter novejše pa med 1600 in 1700 evri, v zgorniški občini pa je za kvadratni meter nove nepremičnine treba odšteti med 2060 in 2220 evri.

OBČINA TRST	KUPOPRODAJNE CENE NEPREMIČNIN NA KVADRATNI METER	Nova ali prenovljena		V dobrem stanju		Potrebna prenove	
		min	max	min	max	min	max
1A	Zgodovinsko jedro	1.750,00	2.723,00	1.301,00	2.563,00	1.052,00	1.052,00
	Terezijanska četrta	1.367,00	3.200,00	1.806,00	2.028,00	1.159,00	1.609,00
	Nabrežje	2.340,00	2.340,00	2.900,00	2.900,00	1.075,00	2.000,00
1B	Ul. Giulia	-	-	1.383,00	1.735,00	-	-
	Ul. Rossetti	2.600,00	2.600,00	-	-	738,00	933,00
	Ul. Severo	-	-	-	-	1.150,00	1.654,00
	Drevored D'Annunzio	1.000,00	1.400,00	1.323,00	1.323,00	645,00	1.775,00
2	Škorklja	2.408,00	2.600,00	-	-	2.067,00	2.067,00
	Ul. Commerciale	2.933,00	2.933,00	1.857,00	1.857,00	-	-
3	Sv. Vid	-	-	-	-	1.400,00	1.400,00
	Ul. Locchi	-	-	-	-	1.115,00	1.115,00
4A	Barkovlje	3.500,00	3.500,00	-	-	-	-
5A	Kjadin	2.607,00	2.607,00	-	-	-	-
5B	Kolonja	2.059,00	2.059,00	1.850,00	1.850,00	-	-
	Rojan	-	-	1.867,00	1.867,00	1.111,00	1.111,00
5C	Općine	2.595,00	2.595,00	-	-	-	-
6A	Judovec	1.300,00	1.300,00	1.250,00	1.889,00	929,00	929,00
	Čarbola	900,00	1.552,00	1.250,00	1.250,00	868,00	868,00
	Sv. Sergij	1.883,00	1.883,00	-	-	2.288,00	2.288,00
	Škedenj	-	-	-	-	929,00	929,00
	Sv. Jakob	-	-	800,00	1.382,00	683,00	833,00
6B	Rocol	-	-	1.983,00	1.983,00	-	-
7	Kontovel	2.800,00	2.800,00	-	-	-	-
8	Padriče	2.585,00	2.714,00	-	-	-	-

OBČINA TRST - O davku na odpadke

Tares - preglavice za lokale s hrano in pekarne

Prizadevanja za preložitev četrtega obroka na konec aprila

Šele prejeli smo ga, pa že nam povzroča preglavice. »Skoraj vsi smo v preteklih dneh na dom prejeli obrazca za plačilo tretjega in četrtega obroka davka na odvajanje odpadkov Tares ter dodaten obrazec za državni prispevek za storitve v višini 0,30 evra na kvadratni meter stanovanja. In skoraj vsi smo poskočili, ko smo opazili, da je rok za plačilo enega obroka že za način.« Občinski odborniki, ki finance Matteo Montesano je na včerajšnjem srečanju z novinarji moral zagovarjati občinsko upravo pred očitki o napakah in nejasnostih glede spet novih zahtev po denarju.

Odbornik je pojasnil, da je zaradi preobremenitve delovanja prišlo do težav v sistemu odpošiljanja obrazcev, ki so na domove prišli z zamudo. Občina je že ukrepala in rok za plačilo tretjega obroka preložila s 30. novembra na 31. decembra - brez dodatnih doplačil, obresti ali glob. Hkrati je napovedal, da si njegovo odborništvo prizadeva, da bi

KATINARA - Proti ukinitvi štipendij

Protest belih halj

Z ministrstva vse manj sredstev za štipendije za specializacijo

Pred katinarsko bolnišnico so je včeraj dopoldne ustvarila veriga mladih absolventov fakultete za medicino, ki so protestirali proti izjavam ministritice za šolstvo, univerzo in raziskovanje Marie Chiare Carrozza, ki je napovedala znatno zmanjšanje števila štipendij za specializacijo v bolnišnicah. Državni fondi naj bi namreč krili le 2000 od predvidenih 8000 štipendij. To pomeni, da bodo morali mladi zdravniki po šestih letih garanči spet dokazovati svoje znanje in tekmovati s kolegi, da bi se laszlužili štipendijo. V drugačnem primeru pa bodo morali s trebuhom za kruhom v tujino, kjer je njihova služba veliko bolj cenjena in očitno bolj potrebna. Brez njih pa bodo nastradale seveda tudi same bolnišnice, ki bodo ob bodoče zdravnike.

Veseli decemberv Šempolaju

Skd Vigred, COŠ Stanko Gruden in otroški vrtec Šempolaj vabijo danes ob 18. uri na šempoljski trg na božičnico z nastopom malčkov vrtač, učencev osnovne šole, pevcev pevskega zborčka Vigred, plesalk otroške in mladinske plesne skupine Vigred. Poleg njih se bodo predstavili še: mladinska glasbena skupina Vigred - Kraški fenomeni, priložnostni pevski zbor združenja staršev Šempolaj in mladinski orkester godbenega društva Nabrežina. Prireditve bosta počastila s svojim obiskom Božiček in Dedek mraz. Ob zaključku bosta v Štalci za veselo vzdušje poskrbelo duo Norman in Egon ob topljem čaju in kuhanemu vnu. V Štalci je še do nedelje na ogled razstava slik Vesne Benedetič, izdelkov 15 članic Kruta, božičnih obeskov Taddea Sedmaka in božični sejem knjig in ročnih del, na sejmu je prisotno tudi krajevno združenje staršev. Urnik: danes po božičnici, jutri od 15.30 do 18.30, v nedeljo od 09.30 do 11.00 in od 15.00 do 18.00.

Briljantna komedija

Tri simpatične vdove so protagonistke komedije Mina Bellejja Lavita non è un film di Doris Day, ki bo jutri v nedeljo na spredu zunaj abonmajha v Bobovi vodoravnih Gledališča La Contrada. Posebnost predstave je, da vse tri temperamentne ženske (bivšo uspešno igralko Amilio, ne preveč inteligentno Angiolino in bogato Augusto) igrajo moški igralci Claudio de Maglio, Claudio Mezzelani in Massimo Somaglino. Mino Bellej je zanimiv italijanski igralec, režiser in scenarist.

Nocoj video noč

Videoumetniki bodo nocoj med 20. in 24. uro osvetljevali noč, ki velja za najdaljšo v letu. Na pobudo Doma umetnosti (Casa dell'Arte), ki povezuje 12 mestnih likovnih in kulturnih združenj, bodo na osmih prizoriščih v centru Trsta med železniško postajo in starim mestom oz. med nabrežjem in ljudskim vrtom ponujali ogledi video stvaritev priznanih umetnikov, fotografov in performerjev.

Štiri knjižne predstavitve

Na Univerzi (avla Bachelet) bo danes med 9.30 in 12. uro predstavitev foto monografije o Trstu - mestu znanosti in izobraževanja. Po pozdravih rektorja in gostov bodo govorili predstavniki znanstvenih ustanov.

V palači Gopcevih bodo danes ob 17.30 v sodelovanju s konservatorijem Tartini predstavili knjigo o Verdijevi komorni voikalni glasbi, ki sta jo uredila Giulio D'Angelo in Paolo Troian.

Pri točki Enel v Tergesteu bo danes ob 17.30 pisatelj Pino Roveredo predstavil svojo najnovejšo knjigo »Mio padre volta Berlinguer.«

V knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolo' 20) bo danes ob 18. uri prof. Pier Aldo Rovatti predstavil knjigo Maria Galzigne »Rivolte del pensiero. Dopo Foucault, per riaprire il tempo.«

Ugodna prodaja knjig

»Podari si knjigo in mestna knjižnica bo dobila novo.« Pod tem gesлом prirejajo danes in jutri med 10. in 18. uro prodajni sejem knjig Mestne knjižnice. V dvorani ex AIAT na Velikem trgu 4/b bo na voljo na stotine dvojnjkov knjig. Izkuščkom bo občina nakupila nove.

Komorni koncert

Deželno nadzorništvo za spomeniško varstvo ponuja danes ob 17. uri v piemontskem salonu v palači Economo komorni koncert malo poznanih skladb od baroka do klasicizma. Nastopa duo Nicola Siagri (violončelo) in Carlo Rizzi (klavir).

DEVIN-NABREŽINA - Obisk svetovno znanega paleontologa prof. Giuseppeja Leonardija

Pri Ribiškem naselju še na desetine dinozavrov

Paleontološko najdišče pri Ribiškem naselju bi lahko postalo svetovna turistična atrakcija. Njegovi dinozavri bi znali privabiti na ta konec tržaškega ozemlja na tisoče izvedencev, strokovnjakov, pa tudi radovedenjev in sploh vse, ki jih zanima pogled v obdobje izpred milijonov let.

V to je prepričan prof. Giuseppe Leonard, svetovno znani »iskalec« dinozavrov, ki si je včeraj - na povabilo lastnika arheološkega območja pri Ribiškem naselju Maria Attilia Sartorija - ogledal nadaljnjo pot območja pri Ribiškem naselju. Prof. Leonardi je v svojem življenu videl na stotine najdišč, odkril sledove dinozavrov širom po svetu, včeraj pa je postal presenečen nad »kakovostno ohranitvijo« ostankov prazivali pri Ribiškem naselju. Z odkritjem dinozavra Antonia in potem še dinozavra Bruna - kot so ju poimenovali - je bil že seznanjen, saj je težko, da mu kak na novo odkriti dinozaver »uide«. Vsekakor pa je ocenil, da je najdišče v devinsko-nabrežinski občini eno najpomembnejših, kar jih je obiskal, saj so se dinozavri po milijonih let »prikazali« človeku v vsej svoji fosilski popolnosti.

Najdišče ni veliko, obsega vsega kakih 1.500 kvadratnih metrov, skriva v sebi pa še celo vrsto zakladov. Sodeč po vrtinah, ki so jih paleontologi opravili, naj bi do globine kakih 20 metrov še nekaj desetin fosilov čakalo, da jih strokovnjaki »rešijo« iz mrzlega kamnitega objema. Družina Antonia in Bruna je bila, torej, kar številčna.

Iskanje se bo nadaljevalo, za kar pa bodo potrebna ustrezna sredstva. Slednja predstavlajo problem. Eno od možnih rešitev predstavlja prispevek iz evropskih skladov. Zaprositi bo treba zanj, dosedanja odkritja pa so porok, da bi se investicija izplačala, so menili udeleženci srečanja s prof. Leonardijem.

Uglednega strokovnjaka, sicer misionarja, so pozdravili devinsko nabrežinski župan Vladimir Kukanja, odborica za kulturo Marija Breclj, odbornik za javna dela Andrej Cunja, prisotni pa so bili tudi predstavniki arheološkega varstva, tržaškega naravoslovnega muzeja ter upravitelji najdišča, zadruga Geminia in speleološko društvo Flondar. Srečanja s prof. Leonardijem pa se je gotovo najbolj veselila Tiziana Brazzati, ti-

sta, ki je - kot univerzitetna študentka - pred skoraj dvajsetimi leti odkrila prve sledove dinozavra Antonia v Ribiškem naselju. Zanje je prof. Leonardi prav mit, je navdušeno povedala.

Leonardi je menil, da predstavlja najdišče pravo paleontološko zakladnico. Njene zaklade bo treba - po odkritju novih primerkov fosilov dinozavrov - primerno urediti in tudi predstaviti ne le krajevni, temveč mednarodni, svetovni javnosti, je strokovnjak nakanal nadaljnjo pot območja pri Ribiškem naselju.

Cez nekaj dni se bo prof. Leonardi vrnil na »dom«, misijon v Kongu. Zagotovil pa je, da se bo vrnil spomladi z jasnim namenom: na tiskovni konferenci bo s svojim ugledom zajamčil kakovost bogastva, ki se še skriva v nedrjih najdišča v devinsko-nabrežinski občini.

M.K.

Prof. Giuseppe Leonardi je pobožal ostanek dinozavra

FOTO DAMJAN

NABREŽINA - Sedem vaških društev in organizacij

Poziv za ljudski park

Območje, kjer naj bi uredili ljudski vrt

Na območju v Nabrežini, ki je bilo nekoč namenjeno nikoli zgrajenemu domačemu kulturnemu domu, naj občina uredi ljudski vrt s klopami in igrali za otroke!

Tako poziva peticija, ki so jo podpisali predsedniki sedmih vaških društev in organizacij (SKD Igo Gruden, ŠD Sokol, Godbeno društvo Nabrežina, KD Pomlad, Jus Nabrežina, SK Devin, Združenje staršev otrok OS Virgil Šček) in jo predstavili pred tedni v občinski skupščini.

Povod za poseg je bilo dejstvo, da v vasi »ni nobenega javnega prostora, kjer bi se ljudje lahko sprehajali, se srečevali, zastonj posedeli in poklepali in kjer bi se otroci v zelenem okolju lahko igrali in prosto tekali.«

Od vseh vaških predelov je le drevo red, ki vodi od cerkve do Sokolovega igrišča »še toliko miren in brez prometa, da se po njem lahko sprehajamo,« so ugo-

tovili podpisniki. A takoj opozorili na »nevarnost«: »Prav sredi tega drevoreda je postal večji teren zazidljiv«, kar je med domačini vzbudilo skrb, »da bi ta zelena pljuča Nabrežine izginila.«

Zemljische meri kakih 5 tisoč kvadratnih metrov, njegov lastnik je nepremičninska Družba Dom. Predsedniki vaških društev in organizacij so v peticiji iznesli predlog, naj občina zemljische odpakupi in ga preuredi v ljudski vrt s klopami in igrali za otroke.

»Tako urejen prostor sredi drevo reda bi dobro vplival na ljudi, da bi se bolje počutili, se radi srečevali, drug drugemu kaj povedali, otroci pa bi se medtem varno igrali v urejenem okolju,« so pogledali podpisniki peticije v prihodnost.

Občinska uprava je dokument ugodno ocenila, saj drugače tudi ne bi moglo biti. Nabrežina in njeni prebivalci, mladi in manj mladi, potrebujejo tak prostor za oddih in razvedrilo.

DEVIN-NABREŽINA - Jutri v Devinu

Božič 2013: koncert harf in sopranistke

Občina Devin Nabrežina bo priredila vrsto božičnih koncertov v sklopu prireditve Božič z nami 2013. Prvi koncert bo v jutri, 14. decembra, ob 20. uri v Avdutoriju v Devinu. Nastopila bosta ansambel Girotondo d'arpe iz Trsta in sopranistka Alessandra Schettino.

Girotondo d'arpe sestavlja skupina folklornih harf, ki je nastala leta 2003 v Trstu, ko je skupina deklet, katerim je bila priljubljena keltska glasba, spoznala koordinatorko Tatjano Donis. Na koncertih se predstavlja s pestrim repertoarjem najbolj priljubljenih skladb keltske tradicije s posebnim poudarkom na melodij O'Carolana in Thomasa Moora. Skupina je nastopala na prestižnih festivalih in koncertnih sezонаh v Italiji in v tujini. Oktobra 2012 je skupina osvojila 1. nagrado v kategoriji ansambl na tekmovanju v okviru Festivala O'Carolan v Nobberju (Irska). Ansambel je posnel tri plošče: Girotondo d'arpe, sprehod po najbolj

priljubljenih melodijah keltske tradicije, Wandering harps, posvečena v celoti melodijam T. O'Carolana in Thomasa Moora in Girotondo for Christmas.

Alessandra Schettino je študirala solopetje na SCGV Emil Komel v Gorici (prof. F. Žgavec) in diplomirala z odliko na konservatoriju B. Marcello v Benetkah (2001). Je dobitnica številnih nagrad in priznanj (1. nagrada na TEMSIG-u v Ljubljani, nagrada/štipendija za obetavne mlade talente na mednarodnem tekmovanju C.A. Seghizzi). Zasedla je glavne vloge v številnih operetah in simponijskih koncertih s krajevnimi, a mednarodno priznanimi dirigenti (Adi Danev, Anton Nanut). Kot solist sodeluje z raznimi orkestri. Snemala je za deželní sedež RAI, RTV Slovenija, Radio Koper-Capodistria in avstrijsko ORF.

Koncert prireja Občina Devin Nabrežina s sodelovanjem Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel in s podporo Pokrajine Trst. Vstop je prost.

NABREŽINA - Tradicija na trgu pred cerkvijo

Prižig božičnih lučk

V devinsko-nabrežinskih občinah so letos obnovili dolgoletno božično tradicijo: postavitev božičnih dreves in prižig lučk. V sredo zvečer so se v Nabrežini zasvetile lučke na drevesca na osrednjem vaškem trgu pred cerkvijo.

Prireditev je pod pokroviteljstvom občinske uprave priredilo Združenje staršev domače osnovne šole Virgil Ščeka v sodelovanju z Godbenim društvom Nabrežina. Pred prižigom so otroci in starši okrasili drevesce z božičnimi izdelki, ki so jih sami izdelali. Malčki iz otroškega vrtca in osnovnošolci so pod vodstvom Barbare Corbatto zapeli dve božični pesmi, pod taktirko Iztoka Cergola pa je zaigral otroški odsek Godbenega društva Nabrežina.

Po prižigu lučk so se udeleženci podali v bližnje prostore Kulturnega društva Igo Gruden, kjer so odprli razstavo božičnih izdelkov, ki so jih pripravili učenci v okviru obšolskih dejavnosti, za katere skrbi združenje staršev.

PRISTANIŠČE

Pretovor kontejnerjev še naprej raste

Pretovor kontejnerjev v tržaškem pristanišču še naprej raste, saj so do 30. novembra letos pretovorili 418.895 enot teu, medtem ko so jih do 31. decembra lani pretovorili 411.247, tako da v pristanišču računajo, da bo pretovor ob koncu leta - našal 450.000 enot teu. To izhaja iz včerajšnje seje Pristaniškega odbora, na katerem so predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi in ostali člani odbora prejeli zagotovilo Dežele FJK, da bo tudi v letu 2014 zagotovila pet milijonov evrov za promocijo intermodalnega prometa. Obenem je predsednica Monassija potrdila 20-odstotno znižanje stroškov koncesije za uporabo skladšč za surovo kavo, v zvezi s problematiko starega pristanišča pa je Pristaniški odbor vzel na znanje besedilo dokončne transakcije z družbo Portocittà. Odbor je med drugim tudi ugodil številnim prošnjam za obnovitev oz. razširitev koncesij, njegovi člani pa so se tudi seznanili z industrijskim načrtom družbe Adriafer.

BOLJUNEC - Decembridske pobude

In mir na zemlji

Po uspešnem božičnem sejmu, bo v nedeljo na vrsti božični koncert

Na boljnskem trgu »G'rici« je v začetku decembra ponovno zaživel tradicionalni božični sejem, ki ga je odborništvo za kulturo Občine Dolina letos priredilo že desetič. Skozi vsa ta leta, se je z organizatorji večkrat pojigravalo neugodno vreme, letos pa jim je štene, kljub lepemu vremenu, zamešala finančna stiska. No, kljub vsemu je sejem zelo dobro uspel, pobrateni občini Kočevje in Hrpelje-Kozina sta poskrbeli za tradicionalne smreke, razstavljavci in obrtniki - domačini in obrtniki iz sosednjih občin - pa so s svojim prijaznim in prijateljskim pristopom ustvarili pravo praznično vzdušje. Tako so bili tudi letos številni obiskovalci sejma na »G'rici« zadovoljni in prav gotovo so ohranili prijetne vtise na pobudo.

Preteklo soboto zvečer je v gledališču F. Prešeren v Boljuncu, v nabito polni dvorani, nastopila srbska folkloristična skupina Pontes-Mostovi iz Trsta, ki je prikazala plese, petje in res lepo izdelane narodne noše iz svoje matične domovine. Ob tej priložnosti so si obi-

skovalci v foajeu gledališča lahko tudi ogledali razstavo božičnih voščilnic iz prve svetovne vojne z naslovom *Božič na bojnem polju*, ki jo je pripravilo kulturno društvo Zenobi iz Mačkolj. Nenadljivega vodenega pohoda po dolini Glinščice so se ob dolinski županji Fulviji Premolin udeležili tudi župani pobrateni občin Kočevje in Hrpelje-Kozina. Po sprehodu v prijetnem in sončnem nedeljskem jutru, je pohodnike pozdravil Pihaški orkester Breg, ki je ob voščilih županov s svojimi koracičami ustvaril veselo razpoloženje.

Sklop decembridskih pobud, ki jih prireja Občina Dolina, se bo zaključil v nedeljo, 15. decembra, ob 18.30 v občinskem gledališču Prešeren s tradicionalnim božičnim koncertom *In mir na zemlji*, v sodelovanju s Pihaškim orkestrom Breg in kulturno ustanovno »J. Pangerc« iz Doline. Koncert bodo, poleg domače godbe, oblikovali še Ansambel in trio Manin, solisti Tina Debevec in Paula Racman, povezovala pa ga bo Tatiana Turco.

Razstava jaslic na tržaški kvesturi

V sredo zvečer so v veži tržaške kvesture, ki se je v zadnjih letih spremenila v pravo razstavno dvorano, odprli razstavo božičnih jaslic v prirodbi društva Associazione triestina amici del presepio. Odprtja sta se udeležila kvestor Giuseppe Padulano in prefektinja Francesca Adelaide Garufi, jaslice je blagoslovil pokrajinski kapelan policije Paolo Rakic. Prisrčne podobice (**foto Damjan**) bodo z glasbeno kuliso na ogled do 6. januarja, vsak dan od 9. do 19. ure (tudi ob praznikih). Do torka pa bo mogoče kupiti ročna dela gojencev delavnic inštituta za slepe Rittmeyer.

OBČINA TRST - Akcija združenja Oxfam

Paket solidarnosti

Zavijanje božičnih nakupov v trgovini Euronics v zameno za prispevek

Tudi Trst in dežela FJK sta se vključila v širšo solidarnostno akcijo prostovoljne nevladne organizacije Oxfam Italia. V prodajalni Euronics v trgovskem centru Il Giulia bodo stranke v božičnem času lahko svoj nakup ovile ... v solidarnost. Pri stojnici Oxfam ob blagajni prodajalne bodo namreč prostovoljci praznično zavili vsak nakup, v zameno za prostovoljni prispevek. Zbran denar bodo namenili delovanju humanitarnega združenja, ki skrbi za revne skupnosti po svetu, si prizadeva za pravice žensk ter pomaga vsem, ki so jih prizadele naravne ujme (Filipini) ali vojne (Sri Lanka).

Pobudo je podprla tudi tržaška občinska uprava. Podžupanja Fabiana Martini bo jutri v centru Il Giulia ob 17.30 tudi sama sodelovala s prostovoljci in zavijala na kupu strank. Prostovoljci bodo s svojo stojnico v trgovini Euronics prisotni jutri in v nedeljo (in od 19. do 24. decembra) od 10. do 13. in od 15. do 20. ure.

Več informacij o delovanju združenja Oxfam je na voljo na spletni strani www.oxfamitalia.org.

Decembridske občinske pobude v muzejih

Za praznično vzdušje v mestnem središču bo poleg velikih okrašenih božičnih jekl poskrbela tudi ponudba dogodkov, ki si jih je zamislila občinska uprava s podporo Fundacije CRTrieste in v sodelovanju z združenjem PromoTrieste.

V nedeljo bo ob 18. uri na Velikem trgu nastopilo godbeno društvo iz Auronza, ki je Trstu darovalo jeklo, ki krasí trg, v dvorani pod županstvom pa bodo v pondeljek odprli razstavo posvečeno tržaškemu alpinistu Emiliu Comiciju, ki jo je postavil alpinist, fotograf in pisatelj Manrico dell'Agnola.

Presto bo tudi dogajanje po mestnih muzejih. Če se omejimo samo na prihodnje dni, velja opozoriti, da bo v avditoriju muzeja Revoltella jutri ob 17.30 srečanje posvečeno odnosom med italijansko in hrvaško kulturo, ki ga bodo oblikovali številni gostje, med drugimi bosta spregovorila tudi Gillo Dorfles in Jagoda Buic. V pondeljek pa bodo v muzeju Sartorio (Trg Papa Giovanni XXIII) ob 18. uri odprli razstavo istrskih umetnin; na ogled bo 21 del, ki jih hrani ministrstvo za kulturne dobrane.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 13. decembra 2013

LUCIJA

Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.21
- Dolžina dneva 8.44 - Luna vzide ob 14.00 in zatone ob 4.36.

Jutri, SOBOTA, 14. decembra 2013

DUŠAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9 stopinj C, zračni tlak 1031,5 mb raste, vlaga 63-odstotna, veter 2 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo poobračeno, morje mirno, temperatura morja 12,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 9.,
do sobote, 14. decembra 2013

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Cavana 1 - 040 300940, Miramarški drevored 117 - 040 410928, Boljuneč - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom. **Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30** Trg Cavana 1, Miramarški drevored 117, Ul. Oriani 2, Boljuneč - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2 - 040 764441.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.40

»Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Goethe«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 21.00

»Aqui y alla - Qui e la'«; 18.30 »Blancanieves«.

FELLINI - 16.45 »Free birds - Tacchini in fuga«; 18.30 »Venere in pelliccia«; 20.15, 22.15 »Don Jon«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20,

20.10, 22.00 »Blue Jasmine«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45,

21.00 »Dietro i candelabri«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20,

20.10, 22.00 »La mafia uccide solo d'estate«.

KOPER - PLANET TUŠ - 22.15 »Dostavljalec«; 18.50, 20.20 »Gremo mi po svoje 2«; 15.30, 18.50, 20.45 »Hobit: Smaugova pušča«; 16.40, 20.00 »Hobit: Smaugova pušča 3D«; 20.10, 22.10 »Igre lakote: Kruto maščevanje«; 22.55 »Izgubljen, da najden«; 15.30, 17.10 »Jelenček Niko 2«; 18.40 »Konec je tu«; 15.45, 16.30, 18.00 »Ledeni kraljestvo«; 15.45, 18.00 »Ledeni kraljestvo 3D«; 18.00 »Legende v Vegasu«; 20.45 »Odvivnik od seksa«; 23.00 »Svinjarja«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.30, 20.20

»Thor - The dark world«; 16.20, 18.40,

21.00, 22.00 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 2: 16.20,

18.10, 20.00 »Zoran, il mio nipote scemo«; 16.20, 22.15 »Checco Zalone - Sole a catinelle«; Dvorana 3: 16.30,

18.20, 20.15, 22.15 »Un fantastico via vai«; Dvorana 4: 16.45 »Il segreto di Babbo Natale«; 18.00, 20.45 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.15, 18.10,

20.05 »Checco Zalone - Sole a catinelle«; 22.00 »Thor - The dark world«;

20.10, 22.10 »Blue Jasmine«; 16.00,

18.50, 21.40 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; 15.40, 17.00, 18.45,

19.00 »The Hobbit - Desolazione di Smaug«.

PRODAM diatonično harmoniko Zenitlin, uglaseno C-F-B; tel. 335-6945789.

PRODAM domače klobase. Tel.: 339-5472406.

PRODAM garažo v Ul. Miramare, v bližini železniške postaje. Tel. 329-4128363.

ZKB
1908 zavod za dejavnosti in storitve

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

vabi na

SLOVESNOST OB PODELITVI ŠTIPENDIJ

danes, 13. decembra 2013, ob 18. uri
v Razstavni dvorani na Opčinah, ul. Ricreatorio 2

Program:

- predstavitev monografije "Tako sem živel – stoletje Borisa Pahorja" ob prisotnosti avtorice prof. Tatjane Rojc
- častni gost prof. Boris Pahor
- slovesna podelitev štipendij 2013
- Družabni trenutek

Toplo vabljeni!

Včeraj je na tržaški univerzi uspešno zaključil triletni študij mehanske inženjerije

Marko Gantar

Novopečenemu doktorju iz srca čestitamo

vsi domači

Turistične kmetije

MARIZA ima OSMICO v Ricmarjih do 30.12.2013.

Osmice

Ivan Pernarčič ima v Vižovljah odprtjo osmico. Tel.: 040-291498.

OSMICO NA KOLONKOVCU je odprla družina Debelis, Ul. G. Ventura 31/1. Tel.: 347-3648603.

PAHOR MARIO je v Jamljah odprl osmico. Poleg vina, nudi domači prigrizek. Tel.: 0481-419956.

Sergio Giovannini je odprl osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-843544. Toplo vabljeni.

Loterija 12. decembra 2013

Bari	48	43	53	51	49

<tbl_r cells="6" ix="5

Obvestila

JUS NABREŽINA vabi člane, da se udeležijo vzdrževalnega čiščenja »Brščic«, ki bo ob sobotah od 8.30 dalje. Odprde v primeru slabega vremena. Zbirališče »Za Vodico«. Vsakdo, ki bi žezel sodeloval pri čiščenju, se lahko prijaví na tel.: 349-5289593 (Milivoj) ali 382-825523 (Niko).

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 na Općinah, ob ponedeljkih, od 20. do 21. ure. Tel.: 340-5814566 (Valentina).

OLEPŠAJTE SI BOŽIČ, pridite v društvene prostore SKD Grad od Banov na ogled izdelkov, ki so pripravile pridne in spretne roke naših žena. Čakamo vas od danes, 13., do 15. decembra, od 16. do 19. ure.

PILATES skupina 35-55 in vaditeljica Sandra obveščata, da vadba danes, 13. decembra, odpade.

PLESNO DRUŠTVO VIPAVA organizira v soboto, 14. decembra, ob 20. uri v Kulturnem domu, v centru Vipave, plesni večer. Vsako 2. in 4. soboto v mesecu javni družabni ples, namenjen zunanjim plesalcem/tečajnikom plesnih šol standardnih, latinsko-ameriških in disco plesov. Na sporednu so še bačata, salsa, mazurka, argentinski tango. Dodatne info na tel.: +386(0)31247578 (Makovec).

RASTI S PRAVLJICAMI - ŠC Melanie Klein prireja letno dobrodelno pobudo, ki bo letos potekala v soboto, 14. decembra, v prostorih nakupovalnega središča Torri d'Europa (3. nadstropje). Dede Mraz in junaki pravljic pričakujejo otroke od 15. do 19. ure. Pravljica bo na sporednu vsakih 30 minut. Vstop prost! Toplo vabljeni!

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabijo vse člane, starše in prijatelje na redni občni zbor, ki bo v soboto, 14. decembra, ob 18.00 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicanju v Dijaškem domu »Srečko Kosovel« v Trstu. Pred tem prirejamo za vse člane kulinarično srečanje »Kdo se boji ekonoma«, ki bo ob 15. uri. Za podrobnejše info obrnite se do vodnikov družin. Taborniški srečno!

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA vabi vse cenjene oljkarje in odjemalce na otvoritev nove torklje, ki se bo vršila v soboto, 14. decembra, ob 11. uri v Ul. Travnik 10. Sledi degustacija našega novogega oljnega olja ter srečeval, za katerega najsrcenejši si bo pridobil obiralci oljk.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja tradicionalni novoletni plesni festival, ki bo v nedeljo, 15. decembra, ob 16. uri v telovadnici Ervatti pri Brščikih. Toplo vabljeni!

SOMPD VESELA POMLAD vabi bivše pevce k pevskemu sodelovanju pri sveiti maši ob 35-letnici zborovskega društva, ki bo v nedeljo, 15. decembra, ob 10.30 v cerkvi Sv. Jerneja na Općinah.

OBČINSKA KNJIŽNICA N. PERTOT v Nabrežini bo v ponedeljek, 16. decembra, zaprta.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 17. decembra, ob 20.00 tovariško srečanje ob zaključku leta.

JOGA - SKD F. Prešeren sporoča, da bo vadba joge v sredo, 18. decembra, potekala skupno za začetnike in nadaljevalno skupino od 17.30 do 19.00. Ob 19. uri bomo nazdravili pred prazniki. Prinesite pijačo in kaj za pod zob.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnih in Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v sredo, 18. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju, v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesca 20/II.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na izredni občni zbor, ki bo v četrtek, 19. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju, v prenovljeni študijski sobi NŠK v Trstu. Dnevni red: delovanje NŠK; volitve: upravnii in nadzorni odbor.

VESELI KOLEDNIKI COŠ P. TOMAŽIČA iz Trebča se bodo podali po vasi v četrtek, 19. decembra, popoldne in v petek, 20. decembra, zjutraj.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV V TRSTU

vabi člane in prijatelje, da se v petek, 20. decembra, z avtobusom skupaj odpeljejo do Ljubljane na po-poldanski ogled praznično razsvetljene slovenske prestolnice in božičnih stojnic. Dodatne info in prijave na društvem sedežu v Ul. Cicerone 8, II. nadstropje. Tel.: 040-360072.

OBČINE OKRAJA 1.1

(Devin Nabrežina, Zgonik, Repentabor) sporoča, da bo urad socialne službe, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, v petek, 27. decembra, zaprt za stranke. V ponedeljek, 23. decembra, bo deloval od 8.30 do 10.30. Info na tel.: 040-2017398/390.

KROŽEK KRUT vabi na tradicionalno »Srečanje ob koncu leta« v soboto, 28. decembra, v Bazovici (Ul. S. Kosovela 3). Prijava in info na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8. Tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

AŠD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne tečaje alpskega smučanja, ki se bodo odvijali v deželi, s pričetkom v soboto, 11. januarja. Informacije na tel.: 347-0473606.

Prireditve

SKUPINA 35-55 - SKD France Prešeren iz Boljunci vabi v društveni bar N'G'rici na ogled fotografiske razstave »Skozi objektiv Igorja Žerjala«.

BOŽIČNI SEJEM pri SKD I. Gruden do 14. decembra, od 16. do 20. ure v prostorih KD I. Gruden. Program: danes, 13. decembra, ob 17. uri gojenci violine C. Verità in klavirja G. Linussio glasbenih šol Piano Suzuki iz Trsta, Arcadia iz Škocjana ob Soči ter Noimusica iz Tolmeča; ob 18.30 DPZ Kraški slavček (vodi P. Grassi) in MIPZ I. Gruden (vodi M. Ferlan); v soboto, 14. decembra, ob 17. uri baletni nastop skupine Releve (vodi M. Kosovač); ob 18.30 božični motivi s solopevko T. Tuta.

J.K. ČUPA IN KD RIBIŠKI MUZEJ Tržaškega primorja vabita danes, 13. decembra, ob 19. uri na predstavitev knjige Bruna Volpija Lisičaka »Lo zoppolo - čupa del Golfo di Trieste e le piroghe« v razstavno dvorano ZKB, Ul. Ricreatorio 2 - Općine.

SKD VIGRED - Veseli december v Šempolaju: sejem ročnih del in knjig ter razstava slik V. Benedetič, izdelkov članov Kruta, božičnih obeskov T. Sedmaka na ogled do 15. decembra (ob delavnikih 15.30-18.30; nedelja 9.30-11.00 in 15.00-18.00). Na sejmu sodeluje krajevno Združenje staršev; danes, 13. decembra, ob 18. uri na Placu Božičnica (OV, COŠ S. Gruden, OPS, mladinska glasb. in plesna skupina Vigred, pevski zbor Združenje staršev, mladinski orkester GD Nabrežina, Božiček, Dede Mraz in duo Egon in Norman); v petek, 20. decembra, ob 20. uri koncert Srečno.

SKUPAJ NA OPĆINAH - danes, 13. decembra: Circolo A.C.S.I. Trst, Proseška ul. 11, prireja igre, turnirje in sejem; od 19.30 dalje v sejni dvorani ZKB, Ul. Ricreatorio 1, 40. obletnika ASD Čupa - predstavitev knjige »Lo zoppolo-Čupa del golfo di Trieste e le piroghe«. V soboto, 14. decembra: od 9. do 19. ure na Općinah trg rabljenih predmetov in obrtniški trg: od 9.30 dalje Mednarodni športni krožek ASD vabi na »Fitness Day«; na Nanoškem trgu in na Proseški ul. 7 (ob jaslicah) samo za otroke: Pop-Corn, masker, krofi in razne sladkarije.

SLOVENSKO PEVSKO DRUŠTVO KRAJSJE vabi danes, 13. decembra, v Trebče na odprtje božičnega sejma. Ob 20. uri bosta v trebenški cerkvi nastopala Otroški zbor Krasje in Dekliški zbor Kraški slavček - Krasje pod vodstvom Petre Grassi. Po koncertu bo otvoritev sejma v Hiški u'd Ljenčice. Sejem bo odprt tudi v soboto, od 17. do 20. ure in v nedeljo, od 10. do 13. ure.

UTŽO KRAS organizira danes, 13. decembra, ob 17. uri ogled filma »Kamnita dediččina Krasa: vklesano v kamnen«. Gast bo Boris Čok. Prireditve bo v vaškem domu Gorjansko. **V MARJANIŠČU NA OPĆINAH** bo danes, 13. decembra, ob 20. uri tretje predavanje iz cikla sedmih predavanj o ve-

ri »V šoli vere«, ki ga bo vodil dr. Jože Bajzek. Vabljeni!

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA vabi na slovesnost danes, 13. decembra, ob 18. uri v razstavni dvorani na Općinah, Ul. Ricreatorio 2. Na sporednu bo predstavitev monografije »Tako sem živel - stoljetje Borisa Pahorja« ob prisotnosti avtorice prof. Tatjane Rojc in slovensa podelitev stipendij 2013. Častni gost večera bo prof. Boris Pahor.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska, v sodelovanju s SSG, vabi na predstavitev nove izdaje velike uspešnice Marjuče Offizia »Iz morja v ponev«. Srečanje z avtorico bo danes, 13. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA vabi v soboto, 14. decembra, ob 20. uri v Avditorij Devin na Božični koncert ansambla »Girotondo d'arpe« in sopraničke Alessandre Schettino. Koncert prireja Občina Devin Nabrežina s sodelovanjem SCGV Emil Komel in s finančno podporo Pokrajine Trst.

SKD PRIMOREC vabi na predstavo »(u)TRI(n)KI« v soboto, 14. decembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM - Općine, vabi v soboto, 14. decembra, ob 20.30 na predstavitev filma o Prvi svetovni vojni »L'albero tra le trincee«. Sledila bo okrogla miza: po sledovih Prve svetovne vojne v Galiciji. Prisotni bodo Paolo Rumiz, Marina Rossi in režiser Alessandro Scillitani.

SKD VESNA prireja v soboto, 14. decembra, ob 18.30 v Ljudskem domu v Križu, v sodelovanju z rajonskim svetom za zahodni Kras in skladom Matete Lah - Lachi »Sladko božično voščilo«. Sodelujejo Glasbeni ustvarjalci pod vodstvom Ivane Sullini, glasbena skupina Gross - upi z Grosupljega ter tekmovalci v izdelavi slaćic. (Pecivo lahko prinesete že od 15.30 dalje).

BOŽIČ V TERSKI DOLINI: Koncert v sklopu deželne revije Nativitas, v organizaciji Barškega oktet, Gorske skupnosti Ter, Nedža, Brda, ZSKD in USCI FVG, bo v nedeljo, 15. decembra, ob 15.30 v Cerkvi Sv. Jurija v Bardu. Nastopajo OPZ Mali Lujerji-Bardo (dir. David Klodič), MePZ Naše Vasi-Tipana (dir. David Klodič), MePZ Rečan-Grmek (dir. Stefania Rupli), Združena zborna MePZ Sv. Anton-Kobarid in MePZ Justin Kogoj-Dolenja Trebuša (dir. Matej Kavčič) in ŽEPŠ Stu ledi (dir. Katja Lavrenčič).

DRUŠTO MARI KOGOJ vabi na predstavitev »V pričakovanju Božiča«, ki bo v nedeljo, 15. decembra, ob 16. uri v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu. Nastopajo učenci večstopenjske šole Vladimirja Bartola ter dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu.

IN MIR NA ZEMLJI - Občina Dolina s prispevkom Pokrajine Trst v sodelovanju s kulturno ustanovo »Pangerc« iz Doline in s pihalnim orkestrom Breg vabi v nedeljo, 15. decembra, ob 18.30 v Občinsko gledališče v Boljuncu na božični gala koncert. Nastopali bodo Marko Manin z nekaterimi bivšimi člani ans. bratov Avsenik, opera pevka Tina Debevec, pevka Paola Racman in godba na pihala Breg.

KONCERT - POKLON G. VERDIJU v nedeljo, 15. decembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Trstu. Oblikujejo ga: tržaški pihalni orkester »Arcobalen« (vodi Erik Žerjal), zdrženi pevski zbor SKD Lipa iz Bazovice (vodi Tamara Ražem Locatelli) in solisti. Vstop prost.

POTOVANJE MED BOŽIČNIMI TRADICIJAMI: Koncert v sklopu deželne revije Nativitas, v organizaciji zborov Tre Valli - Tri doline, ZSKD in USCI FVG bo v četrtek, 19. decembra, ob 20. uri v Cerkvi Sv. Jurija v Barkovljah. Nastopajo MePZ Barkovlje in Glasbena Kambra (dir. Aleksandra Pertot) ter zbor Coro Tacer non posso - Trst (dir. Francesco Calandria).

OBČINA ZGONIK prireja v sodelovanju s krajevnimi društvami in šolami v četrtek, 19. decembra, ob 18. uri v ŠKC v Zgoniku Božičnico. Med 17.30 in 19.30 bo potekala tudi knjižni in božični sejem. Vabljeni!

SPDT prireja tradicionalni društveni zaključni večer v četrtek, 19. decembra, ob 20. uri v dvorani K.R.D. Dom Briščki, ki bo v Briščikih. Vabljeni.

UČENCI OŠ GRBEC - STEPANČIĆ, malčki OV iz Škednja in od Sv. Ane ter učitelji in vzgojiteljice toplo vabijo na Božičnico, ki bo v četrtek, 19. decembra, ob 14. uri v cerkvi Sv. Lovrenca v Škednju. Na prireditve bodo učenci in malčki izročili dobrodelno nabirkovo predstavnikom združenja »Ne bombe, a samo bonboni«, ki so jo priredili na šoli v okviru decembrskih praznovanj.

SKLAD M. ČUK, Proseška ul. 131/133 - Općine, vabi na ogled skupne razstave

jejo Arianna Salvador, Elena Husu ter Loredana Umek.

VZPI-ANPI ANED ANPPA prireja v nedeljo, 15. decembra, ob 15. uri na Openškem strelšču spominsko svečanost ob 72-letnici usmrtilive obsojencev na 2. tržaškem procesu Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa, Pinka Tomičiča in Ivana Vadnala. Govorila bo sta zgodovinarica Alessandra Kersevan in predsednik društva TIGR Marjan Bevk, predsedoval bo Erik Piccini, pel pa bo MoPZ Tabor. Ob 16. uri bo v Prosvetnem domu ob sodelovanju Knjižnice Pinko Tomičič v tovariši nastop Marjetke Popovski in recitatorjev ter podelitev priznanj društva TIGR. Sledilo bo odprtje fotografiske razstave in prikaz filma »Utrinki primorske himne«, ki ju bo predstavila Jožica Zafred.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 16. decembra, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, v Ulici Donizetti 3 v Trstu, na predstavitev knjižnih novosti založbe »Mladika« in pogovor z avtorji. Sodelovali bodo Boris Pahor, Irena Žerjal in Igor Pison.

KRUT vabi na predavanje »Camino de Santiago de Norte«, ki bo v ponedeljek, 16. decembra, ob 18. uri v društvenih prostorih. Prof. Loredana Kralj bo predstavila o prehodni romarski poti po čudoviti severni atlantski Španiji. Info na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8. Tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

UČENCI IN UČITELJICE OŠ A. SIRKA vabimo na Božičnico v ponedeljek, 16. decembra, ob 19. uri v Ljudski dom v Križu.

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled razstave »Woman front back« Mila Židariča in Marka Civardija v agriturizmu v Praprotni, ki bo odprtva do torka, 17. decembra, ob 17. ure dalje.

<b

IZ MORJA V PONEV - Avtorica Marjuča Offizia pred današnjo predstavitvijo nove knjige

Samozavestno v ribarnico

Besedna zveza »iz morja v ponev« je v zamejskih kuhinjah pojem, istoimenska knjiga pa za vse, ki imajo radi ribe, neke vrste biblija. Najbrž tudi zato, ker je v široki ponudbi kuvarskih priročnikov, Iz morja v ponev knjiga, ki navrja v prvi vrsti krajevne kuharice in kuharje, saj ribe in morske plodove imenuje z imeni, ki jih sami najpogosteje uporabljamo: sardon, pedoč, očada.

Petindvajset let po prvem izidu kulinaricne uspešnice, se med bralce ponovno vrača Marjuča Offizia. Predvsem pa se med bralce ponovno vrača njena Iz morja v ponev: nova, lepo oblikovana, dopolnjena izdaja, ki je bolj kot ponatis ... pravzaprav nova knjiga.

Marjuča Offizia je bivša kulturna urednica na Deželnemu sedežu RAI v Trstu (na njegovih valovih je kot deklica prvič nastopila leta 1946!) in izkušena kuvarica ter poznavalka ribnih jedi. Najočitnejše recepte se je naučila od mame. »Doma smo vedno jedli ribe, a tiste najcenejše: sardone, kvečjemu kak kalamar.« V kuhanju preostalih se je preizkusila kasneje. »Meni so vse ribe všeč, tudi tiste, ki na primer zaudarjajo po jodu. Vedno pravim, da imam škofo v ustih: vse moram poskusiti.« Recepte si je v vseh teh letih vestno zapisovala; še danes si zapiše, če je s skuhanim za-

Marjuča Offizia v domači kuhinji

FOTO DAMJAN

dovoljna. Zato ni čudno, da je v knjigi veliko novih ali tudi samo posodobljenih receptov: skupaj okrog 170! »Okusi se spreminja, nekaterih sestavin danes ne uporabljam več: maslo je na primer skoraj izginilo, zdaj uporabljam oljčno olje. Uvedla sem tudi nekatere dišave, ki jih imam rada in so danes bolj razširjene kot pred tridesetimi leti.«

Osnova za knjigo je bila serija rajdiških oddaj o ribah, ki jih je imela v

osemdesetih letih, Iz morja v ponev pa je tudi sad poglobljenih raziskav na področju ihtiologije, ribiške tradicije na tržaški obali in krajevne kulinarike. Marjuča Offizia pravi, da ji je »okno v nov svet« odprt Miroslav Cej, s katerim je začela ribe študirati bolj znanstveno. »Skupaj sva tudi krstila marsikaterovo slovensko ime in se pri tem zgledovala po latinskih.« V obnovljeni izdaji je vsaka riba opremljena s slovenskimi,

italijanskimi in narečnimi poimenovanji, a tudi s tehničnimi značilnostmi in koristnimi informacijami. Cvrti sardoni bodo na primer bolj hrustljavi in boljši, če bomo uporabili pšenični zdrob. »Prav tako pa sem tudi zapisala, katera riba je neokusna in primerena samo za brodet,« se pošali Marjuča, ki se je odločila za novo porazdelitev rib. »V prvi knjigi so bile razdeljene po kategorijah, a mislim, da abecedni red olajša iskanje. Ljudje danes želijo bolj praktične publikacije, v katerih je vse jasno, črno na belem. Knjigo sem opremila tudi s koristnimi nasveti, kako ribo slečemo, ji olupimo kožo, kako se delajo fileji. Posebno ženske imajo odpornost do rib, ker se jim zdijo sluzaste. Marsikateri ni nihče povedal, kaj lahko naredi iz rib, kako naj jih najprijetnejše skuhati. Ribe je treba najprej prepoznati, v ribarnico je treba stopiti samozavestno, vedeti moraš, katero ribo izbrati, kaj hočeš skuhati. Treba se je tudi opogumiti in preizkusiti: če ti ribe počistijo v ribarnici, jih ne boš nikoli res spoznal.«

Iz morja v ponev bodo danes ob 20.30 predstavili v klubskih prostorih Slovenskega stalnega gledališča - baru male dvorane tržaškega Kulturnega doma. (pd)

OPĆINE - Nedelja Spominska svečanost za Pinka in tovariše

V nedeljo bo minilo natanko dvainsedemdeset let od ustrelitve Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Koda, Pinka-Pina Tomažiča in Ivana Vadnala. Bilo je namreč 15. decembra 1941, ko so na strelšču v bližini Općin fašistični miličniki uperili puške proti obsojencem na takoj imenovanem drugem tržaškem procesu.

Obletnice se bodo tudi letos na pobudo borčevskih organizacij VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA spomnili s svečanostjo na openskem strelšču (ob glavnem cesti za Fernetiče). To območje ostaja še danes nedostopno, vse kaže pa, da so vpleteli sogoverniki končno našli skupen jezik; prizadevanja za ureditev spominskega parka miru bodo morda le obrodila želene sodove. Ob 15. uri bosta prisotne nagovorila zgodovinarka Alessandra Kersevan in predsednik društva TIGR Marjan Bevk; pel bo Moški pevski zbor Tabor, predsedoval pa Erik Piccini. Ob 16. uri bo v Prosvetnem domu nastop kantavtorice Marjetka Popovski in recitatorjev ter podelitev priznanj društva TIGR. Sledilo bo odprtje fotografike razstave in prikaz filma Utrinki primorske himne.

OBČINA TRST - Turisti morajo v občinski urad

Za tujce težaven dostop do brezžičnega interneta

Na Velikem trgu je internet dostopen, za tujce pa ne povsem ARHIV

Prosta brezžična spletna povezava je ena od novosti, ki jih je v nekaterih delih mesta in okolice začela uvajati tržaška občinska uprava pod vodstvom župana Roberta Cosolinija. Brezplačna storitev je bila dobrodošla in hvalevredna, Trst naj bi se tako približal naprednejšim in turistom prijaznejšim evropskim mestom. A zaenkrat še ni vse v najboljšem redu. Glavna hiba je, da je brezžični internet za tuge turiste in tujce na sploh resnič na ljubo težko dostopen.

Na problem je opozorila tržaška informativna spletna stran Triesteprima.it, ki se je obrnila na izvedenca Stefano Cergola, podjetnika s področja spletnih storitev in komunikacij. »Vprašal sem se, kaj naj naredi tugi turist, če hoče deski po spletu, ne da bi zapravljal prevelikih vstop denarja. Odgovor je enostaven: si lahko pomaga z brezplačnimi povezavami, ki jih ponuja občina.« V mestnem središču so trije kraji, kjer je na voljo brezžični internet: na Velikem in Borznem trgu ter na Trgu Hortis. Če imamo mobilni telefon z italijansko številko, ni težav. Po registraciji bomo prejeli sms sporočilo s kodo, ki nam omogoča neomejeno uporabo spletnih povezav. Tuje telefonske številke pa še

niso vključene v ta sistem. Kaj mora torej narediti tujec, če potrebuje internet? Stopej mora do občinskega urada za stike z javnostmi za županstvom, ki pa je konec tedna zaprt, medtem ko je med tednom v glavnem odprt samo od 9. ure do 12.30 (v ponedeljek in sredo tudi od 14.30 do 17. ure). Logičen zaključek je, da velik del turistov in nasprotnih tujcev enostavno nima prostega dostopa do spletu.

Spletne strani občinske uprave na podstrani »Trieste freespots« vse to potrjuje in obenem pojasnjuje, da bodo v prihodnje vzpostavili tudi neposredno brezplačno registracijo s pomočjo številko kreditne kartice. Na pobudo Občine Trst je brezžični internet brezplačno na voljo na Velikem in Borznem trgu, na Trgu Hortis, v ljudskem vrtu De Tommasini, na Trgu Oberdan, na Drevoredu XX. septembra, na Goldonijevem trgu, na Trgu Sv. Jakoba, v parku vile Revoltella, na kopališčih v Barkovljah, na Miramarskem drevoredu (hišne št. 74/2, 76/1 in 78), v vrtu Naselja sv. Sergija, na Škavenci na Općinah in v središču Proseka (vrt ob parkirišču); pa še v mestnih knjižnicah, v palači Gopčević in rekreacijskem centru Toti pri Sv. Justu.

ODPRTO NON-STOP 8.30 - 19.00 OD PONEDELJKA DO SOBOTE

ponudba velja

od 13. do 24.
decembra 2013

discount
tedesco

DOLINA 538 - TRST (v bližini športnega igrišča) TEL. - FAX 0039-040-8325039

TESTENINE BARILLA 1 kg	NORVEŠKI LOSOS DIMLJEN 150 g	NUTELLA FERRERO 825 g	PIŠKOTI BONTAL 1 kg
PANETTONE MELEGATTI 750 g	MASLO "LA VALLE" 500 g	SUROVI PRŠUT S KOSTJO na kg	HOLANDSKI SIR MAASDAM na kg
KAVA LAVAZZA ORO 250 g x 2	PRALNI PRAŠEK BIO PRESTO FUSTONE 55 pranji	TORTELINI S SUROVIM PRŠUTOM 500 g	SEMENSKO OLJE 1 l
PAPIRNATE BRISAČE ASCIUGATUTTO GRANROTOLO MILLEUSI 400 lističev	MAXI RISPARMIO Bio Presto	DOMAČA SALAMA TURISTA na kg	ZAMPONE ŽE PRIPRAVLJEN M. BRUGNOLO 1 kg
VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!	Volée APPY	1,69	4,99

**V NEDELJO, 22. DECEMBRA 2013,
ODPRTO OD 8.30 DO 13.00!**

oziroma do razprodaje zalog!

ŽARIŠČE

Manjšina, kulturne ustanove in evropski programi

PETER ČERNIC

Trditi, da slovenska manjšina v Italiji ni bila deležna financiranja iz evropskih sredstev, bi bilo napačno. Podčrtati pa je treba, da so evropski denarci prikopljali v našo sredo le posredno in to v glavnem v okviru programov širitev in čezmejnega sodelovanja, katerih uresničitev je bila namensko zaupana krajevnim upravam. To konkretno pomeni, da smo se Slovenci v Italiji prijavljali na evropske razpise v glavnem v sklopu dežele FJK, nikakor pa neposredno v Bruslju, ki v zadnjih letih razpolaga z vse večimi razvojnimi sredstvi.

Odnos slovenske manjšine v Italiji do Bruslja je torej eno ključnih vprašanj, s katerim bi se morali začeti resno ukvarjati, saj v naslednjem proračunskem obdobju naši kraji ne bodo več zanimivi zaradi zemljepisno-strateške lege, kot se je to dogajalo pred desetimi leti, kar pomeni, da bo specifičnih sredstev za krajevne uprave vedno manj.

Sprizniti se moramo z dejstvom, da je obdobje evropske širitev mimo in da sedemletje 2014-2020 ni več čas, v katerem se lahko ponašamo, da je Severni Jadran, tako ali drugače, evropska meja. Danes de facto živimo v srcu Evrope, kar pa zahteva med drugim tudi miselni in kulturni skok za vso našo manjšinsko organiziranost v odnosu do Bruslja. Zamejstvo se namreč nahaja v eni izmed številnih evropskih dežel in zato si moramo sami zavihat rokave in izpostaviti neposredne stike z evropsko prestolnico in z našimi projektmi in idejami biti aktivno prisotni na mizah evropskih funkcionarjev. Tu moramo dokazati vso svojo kulturno in ustvarjalno moč, tu moramo dokumentirati svoje utečene dobre prakse, svoje razvojne ideje, ki bi lahko postale zgled za druge evropske stavnosti in tu smo lahko deležni tudi dodatnega

financiranja, ki naj bi zajamčilo zamejski kulturni razvoj in prezivetje, predvsem pa kompenziralo vse večje krčenje javnih prispevkov, katerih smo deležni tako z italijanske, kot tudi s slovenske strani.

Da ne bi ta poziv izzvenel preveč abstraktno, bi bralcem posredoval le nekaj konkretnih podatkov, ki bi jih po mojem mnenju morala vodstva naših primarnih ustanov vzeti v pretres.

19. novembra 2013 je Evropski parlament odobril program Evropske unije, ki nosi ime Ustvarjalna Evropa (2014-2020). Program si prizadeva povečati podporo za evropsko kulturno, film, televizijo, glasbo, literaturo, scenske umetnosti, kulturno dediščino in druga s tem povezana področja. Financiranje programa znaša 1,46 milijarde evrov, ki jih bo Evropska komisija v naslednjih sedmih letih ponudila prosilcem, zato da bi spodbudila kulturne in ustvarjalne sektorje, ki so in ostajajo pomemben vir zapošlovanja in evropske ekonomske rasti.

Evropskim inštitucijam je namreč povsem jasno, da kulturni in ustvarjalni sektor ustvarja približno 4,5 % evropskega BDP in zagotavlja okoli 3,8 % delovnih mest, kar pomeni 8,5 milijona ljudi; še bolj jasno pa je, da brez kulturnega razvoja ni splošne ekonomske rasti. Zato ne preseneča dejstvo, da je bil program Ustvarjalna Evropa tudi v času splošne krize solidno financiran in da so se investicije na področju kulture povečale za dobrih 9%. Evropa si prizadeva v naslednjem sedemletju podpreti najmanj 250.000 umetnikov in kulturnih delavcev, 2000 kinematografov, 800 filmov in 4500 prevodov knjig in od leta 2016 dalje izpostaviti tudi nov finančni jamstveni sklad, ki bo manjšim kulturnim in ustvarjalnim podjetjem, kot so v glavnem

vse naše kulturne ustanove, omogočil dostop do 750 milijonov evrov v obliki bančnih posojil.

Zdi se mi, da so to številke, ki jih ne smemo prezreti in se zato moramo dokaj hitro organizirati, da bi vsaj drobec te velike vsote denarja padel v našo sredo. Mnenja sem namreč, da naša skupnost lahko Evropi marsikaj pove, predvsem pa, da lahko zaradi manjšinske specifikе poveže različne kulturne stavnosti, kar je dejansko cilj omenjenega kulturnega programa. Zato, če bomo znali biti dovolj drzni in bomo Bruslu znali predstaviti zanimive projekte, ki so paradoskalno za nas večkrat le vsakdanje dobre prakse, bomo v evropskih krogih naleteli nedvomno na veliko zanimanje. Lotiti se je treba in pri tem vztrajati. Programska izhodišča navedena v programu so nam nedvomno naklonjena. Financiranje predvideva podporo resorjem, v katerih smo dejansko inovativni. Pomislimo le na področje čezmejnega sodelovanja med kulturnimi in ustvarjalnimi organizacijami (naše kulturne zvezze, krovne organizacije), na mreže, ki spodbujajo nadnacionalno delovanje in krepite konkurenčnosti kulturnega in ustvarjalnega sektorja (kulturne zvezze, naš tisk, Slori), na prevajanje in promocijo literarnih del na trigh EU (naše založbe), na platforme kulturnih izvajalcev, ki promovirajo obetaune umetnike in spodbujajo resnično evropsko zastavljene programe kulturnih in umetniških del (gledališče in glasbene šole), na krepitev zmogljivosti in strokovno usposabljanje za avdiovizualne strokovnjake (kinoatle) itd. Možnosti so, strukture, ki se razpisov udeležijo, tudi, mladih ljudi, ki bi se tega izziva lotili pa je tudi kar nekaj. Mimogrede, prvi razpis, ki zapade marca 2014, je bil objavljen 10. decembra 2013.

SLOVENIJA - Preiskava Jakič bo v primeru polnomočne obtožnice odstopil

LJUBLJANA - Slovenski obrambni minister Roman Jakič je o vseh dejstvih, povezanih s preiskavo domnevnih nepravilnosti v času, ko je vodil Zavod Tivoli, že obvestil premierko Alenko Bratušek. Po včerajšnjem zaslišanju na Nacionalnem preiskovalnem uradu (NPU) je zatrdiril, da je prepričan, da mora javni funkcionar nemudoma odstopiti, če je uvedena preiskava njegovega dela kot javnega funkcionarja, vendar po njegovi oceni v tem primeru ne gre za to, saj kriminalisti preiskujejo njegovo delo na prejšnji funkciji. Kljub temu pa je zagotovil, da bo odstopil, če bo proti njemu vložena pravnomočna obtožnica, saj »kot minister ne bo hodil na sodišče, funkcije pa se ne bo oklepal«.

Jakič verjame, da še vedno uživa zaupanje predsednice vlade, svoja stališča pa je včeraj predstavljal tudi na seji vlade. Prepričan je, da kot obrambni minister ni storil nobene napake, zaradi katere bi izgubil svojo kredibilnost.

Pojasnil je, da sta se včerajšnji razgovor in sredina hišna preiskava na njegovem domu nanašala na njegovo vodenje Zavoda Tivoli, ki se je končalo pred dvema letoma. »Pri hišni preiskavi niso našli nobenih zame obremenjujočih gradiv,« je dejal minister. Preiskovalcem je sicer klub svoji odsotnosti že v sredo zjutraj po telefonu dovolil hišno preiskavo, saj ni žezel, da jo zapečatijo do njegove vrnitve. (STA)

co v očeh in bežnim nasmeškom. Na ta način je izražal svojo srečo. On je bil tak, tako med streljanjem ali vojaškim tabrom na bregu Tilmenta kot na vajah na pobočjih Kokoši ali med borovci v gozdov v Pirčevi dolini.

Teh nekaj vrstic sem želel napisati, da povem, kako sem Davorina cenil. Napisal sem jih tudi v spomin na dobrega, inteligentnega, blagega in dobrodušnega človeka. Kot takega se ga spominjajo vsi, ki so ga spoznali pred in med njegovim delom, kot je bil tak tudi za njegove sorodnike, katerim v žalosti, ki nam je skupna, izrekam najbolj občuteno sožalje. Lahko ste ponosni nanj, tako kot se mi počutimo počaščeni, da smo lahko z njim delili del življenja.

Težko se je sprizniti z mislijo, da ga ni več. Žalosti nas misel, da ga med eno in drugo slovesnostjo v Trstu ne bomo več srečali, kako s svojim fotoaparatom, ki je bil na videz prav majhen v primerjavi z njegovo postavo, s poklicno občutljivostjo nek trenutek ohranja v času. V tem času smo vsi zamudili priložnost, da bi si zasluzili njegovo bližino.

**Brigadni general v pokolu,
dr. Claudio Tommasi**

PISMA UREDNIŠTVU

V spomin na Davorina Križmančiča

Z veliko osuplostjo in žalostjo sem v Picculu 7. decembra prebral novico o prezgodnji smrti fotografa Primorskega dnevnika Davorina Križmančiča.

Davorina sem spoznal daljnega leta 1979, ko je služil vojaški rok v 14. artilerijski grapi Murge v Ul. Cumano v Trstu, sam pa sem bil takrat poročnik in namestnik komandanta baterije. V teh okoliščinah je bil med mojimi neposredno podrejenimi tudi višji deseter Davorin Križmančič, ki je imel položaj vodje 1. baterije. Glede na našo takratno mladost so spomini na tisto obdobje jasni in tudi veseli. Spomnjam se izrednih človeških in moralnih vrednot, ki so skupaj z inteligenco odlikovale višega desetarja Križmančiča pri opravljanju specifičnih dolžnosti in na splošno med celotnim služenjem vojaškega roka.

V dvanajstih mesecih, ko je služil državi, si je zagotovil ugled in upoštevanje pri svojih nadrejenih in tovarniših. Inteligenten, aktiven in veden je vedno brezhibno opravljal svoje naloge, pri čemer je pokazal tudi predanost, odgovornost in čut dolžnosti. Zato si je tudi zaslužil čin višjega desetarja in odgovorno nalogo vodje 1. baterije ter tako postal zanesljiv sodelavec svojega namestnika komandanta baterije. S svojim delom je v celoti poplačal zaupanje, ki ga je bil deležen, pri tem pa je pokazal resnost, humanost in profesionalnost. Bil je rezerviran in diskreten, zadovoljstvo zaradi zasluženih priznanj med vojaškim rokom je komaj pokazal z iskri-

FINANCE - Po zagotovilih Bruslja in Ljubljane

Stresni testi pokazali, da Slovenija lahko banke reši sama

LJUBLJANA - Dolgo pričakovani izidi stresnih testov slovenskih bank, ki so jih včeraj predstavili javnosti, so pokazali, da je bančna luknja manjša od petih milijard evrov. Država bo morala tri banke okrepliti s tremi milijardami evrov, Ljubljana in Bruselj pa sta ob tem sporočila, da bo lahko Slovenija svoj bančni sistem rešila brez zunanjega pomoči.

Kapitalske potrebe v osmih bankah, v katerih so izvedli pregled aktive in obremenitvene teste, znašajo 4,778 milijarde evrov, je po seji vlade razkril guverner Banke Slovenije Boštjan Jazbec. Toliko bi znašal kapitalski primanjkljaj v primeru neugodnega scenarija. Za dokapitalizacijo NLB, NKBM in Abanke Vipa pa bo država namenila 3,012 milijarde evrov.

V Bruslju so te novice iz Slovenije pozdravili. Po besedah evropskega komisarja za gospodarske in denarne zadeve Olliya Rehna je zdaj jasno, da lahko Slovenija svoj finančni sistem sanira brez finančne pomoči evropskih partnerjev. Tudi šef evroskupine Jeroen

Dijsselbloem je sporočil, da so ga zagotovila Slovenije ob objavi izida bančnega pregleda prepričala, da bodo slovenske oblasti same ustrezno pokrile kapitalske potrebe bančnega sektorja. Evropska komisija bo odločitve o odobritvi državne pomoči NLB in NKBM sprejela »zelo kmalu«, pa je povedal tiskovni predstavnik evropskega komisarja za konkurenco Joaquina Almunie, Antoine Colombani.

Dokapitalizacija treh največjih slovenskih bank bo izvedena takoj po odobritvi Evropske komisije, sredstva zanj pa bodo v dveh tretjinah zagotovljena v denarju, v eni tretjini pa v obveznicah, je povedal minister za finance Uroš Čufer.

NLB bo dokapitalizirana za 1,551 milijarde evrov, njen količnik temeljnega kapitala bo po transakciji znašal 15 odstotkov. NKBM bo dokapitalizirana z 870 milijoni evrov (količnik bo 16,8 odstotka), Abanka pa s 591 milijoni evrov (količnik temeljnega kapitala po zagotovitvi denarnega dela dokapitalizacije, 348 milijonov evrov, devet odstotkov).

TA TEDEK

EDINOST

PRED 100 LETI

V teh dneh so v Trstu in okoliščinah kulturna društva priredila Miklavževe večere, na katerih je dobri svetnik obdaril pridne otroke. V dvorani Narodnega doma je osrednjo Miklavževo proslavo organiziral Tržaški Sokol.

»Večer v gledališki dvorani je privabil prav lepo družbo mladih in manj mladih Miklavževih častilcev. Res je, da je bil obisk v prejšnjih letih znatno večji, toda temu se ni čuditi, saj je bil tedaj tudi edini Miklavžev večer v Trstu, dočim pa imamo sedaj Miklavževih večerov po vsem mestu in okolici. Vsekakor pa smo privabili na te večere, da bomo videli na tej zavabi tiste, ki so nekako grozili Tržaškemu Sokolu, da izstopijo iz društva, ali pa so že celo izvršili to svojo grožnjo, češ, ker Sokol ne prireja več družabnih zabav; toda prav tistih pa menda na tej družabni zabavi le ni bilo.

Večer je bil prav animiran. Glasbeni del sporeda sta prevzela

TATEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

Primorski dnevnik se je tokrat osredotočil na pereče vprašanje spomenika partizanom pri Sv. Ani. »Seja tržaškega občinskega sveta je bila tokrat v celoti posvečena odobritvi in potrditvi upravnih sklepov, ki so na dnevnem redu sedanjega zasedanja. Med obravnavanimi vprašanji je prišel na vrsto tudi sklep, ki ga je občinski odbor sprejel avgusta letos in ki se nanaša na gradnjo spomenikov in uredivitev zunanjega dela kostnic na pokopališču pri Sv. Ani, v katere so položili posmrtné ostanke »žrtv vojne«. Eden teh spomenikov je postavljen tudi nad kostnico, kjer so pokopani posmrtni ostanki slovenskih in italijanskih partizanov in talci. Pred glasovanjem o tem sklepku je, poleg komunističnega svetovalca Gombiča, spregovoril tudi socialistični svetovalec Pincherle, ki je med drugim dejal, da so v grobnici pokopani padli partizani in žrtve nacističnega nasilja. Dr. Pincherle je še poudaril, da je dovolj, da se prečitajo imena na spomeniku in se bo takoj ugotovilo, da gre v večini za slovenska imena. Župan je odgovoril, da se sklep ne nanaša na imena ali napis, ampak samo na stroške za postavitev spomenika. Demokristjan Stopper je pri tem izrazil svoje obžalovanje, da so se ob tej priložnosti postavile zahuste in izrekle pripombe, ki lahko samo podčigajo bolestne polemike.

Pri glasovanju so komunistični spregovorci in socialistični Pincherle glasovali proti, vsi ostali pa so sklep potrdili ...«

IN MEMORIAM

POKRAJINA - Podatki o ločenem zbiranju odpadkov

So se goriške družine naveličale sortiranja?

Čeprav ima večina prebivalcev goriške pokrajine spoštljiv odnos do okolja, je v minulem letu v številnih občinah - 18 od skupnih 25 - delež sortiranih odpadkov rahlo upadel ali ostal nespremenjen. So se morda občani s časom naveličali ločenega zbiranja, ki v primerjavi s prejšnjim sistemom zahteva od družin in posameznikov kar nekaj več truda in predvsem časa? To vprašanje si postavlja tudi goriška pokrajinska uprava, ki bo na prihodnji seji pokrajinskega sveta odobrila zadnje poročilo o upravljanju z odpadki in stanju okolja. Iz dokumenta izhaja, da se je v prejšnjem letu v goriški pokrajini povprečni delež sortiranih odpadkov povišal za dva odstotka (s 60 na 62%), za dober rezultat pa ima zasluge predvsem Gradež, kjer je delež ločeno zbranih odpadkov v dvanajstih mesecih poskočil s skromnih 28% na 46%.

»Če gledamo na povprečni podatek, smo lahko zadovoljni. Ob dejstvu, da se je z izboljšanjem stanja v Gradežu skupni delež sortiranih odpadkov povišal na 62 odstotkov, kar potrjujejo tudi podatki prvega polletja 2013, je pozitivno tudi to, da se je zmanjšala količina proizvedenih odpadkov na prebivalca. Leta 2011 je v povprečju vsak Goričan proizvedel 491 kg odpadkov, lani pa 478. Od leta 2010 se je količina odpadkov zmanjšala za 7%, kar je dober rezultat. Kljub temu ostajamo še daleč od cilja, ki si ga je postavila EU, po kateri bi moral vsak prebivalec letno proizvesti največ 350 kg odpadkov,« pravi podpredsednica pokrajine Mara Černič, ki hkrati izpostavlja manj razveseljivo plat podatka o upadu količine odpadkov. »Nanj občajno vpliva tudi potrošnja. Zelo možno je, da je upad v zadnjih letih vsaj delno odvisen od krize,« pojasnjuje Černičeva.

Najvišji odstotek sortiranih odpadkov so v lanskem letu zabeležili v Doberdobu (74%), medtem ko so v Števerjanu dosegli isti rezultat kot leta 2011 (71%). Rahlo znižanje pa so zabeležili v Sovodnjah (z 69 na 67%), v Krmelu (s 70 na 68%) in v enajstih drugih občinah. Razlogi so lahko različni, menijo na pokrajini, ki je v dogovoru z občinami skušala ponovno vzbudit zanimanje za ločeno zbiranje odpadkov s širšo informativno kampanjo, v katero so vložili okrog 190.000 evrov. Na vprašanje, ali so se družine v mnogih ob-

OBČINE	leto 2009	leto 2010	leto 2011	leto 2012
KOPRIVNO	76 %	75 %	77 %	72 %
KRMIN	68 %	66 %	70 %	68 %
DOBERDOB	69 %	68 %	72 %	74 %
DOLENJE	77 %	73 %	74 %	72 %
FARA	68 %	68 %	71 %	71 %
FOLJAN	68 %	65 %	66 %	69 %
GORICA	54 %	53 %	56 %	57 %
GRADIŠČE	66 %	66 %	70 %	68 %
GRADEŽ	30 %	27 %	28 %	46 %
MARIANO	70 %	66 %	72 %	68 %
MEDEJA	74 %	72 %	77 %	69 %
TRŽIČ	60 %	57 %	59 %	59 %
MORARO	75 %	72 %	76 %	72 %
MOŠ	63 %	65 %	71 %	70 %
ROMANS	67 %	65 %	69 %	67 %
RONKE	68 %	65 %	66 %	68 %
ZAGRAJ	69 %	67 %	69 %	66 %
ŠKOCJAN	64 %	61 %	63 %	66 %
ŠTEVERJAN	74 %	73 %	71 %	71 %
ŠLOVRENC	70 %	68 %	74 %	71 %
ŠPETER	66 %	65 %	69 %	69 %
SOVODNJE	63 %	59 %	69 %	67 %
ŠTARANCAN	71 %	69 %	71 %	71 %
TURJAK	72 %	68 %	69 %	65 %
VILEŠ	71 %	63 %	68 %	70 %
SKUPNO	59 %	57 %	60 %	62 %

činah naveličale sortiranja tudi zato, ker njihov trud v zadnjih letih ni bil poplačan z znižanjem položnic, Černičeva odgovarja, da povezave ne izključuje. »Količina sortiranih odpadkov bi se gotovo povečala, če bi davek za odpadke zaračunavali po drugačnem ključu. Višina položnic je sedaj odvisna od velikosti stanovanj in

števila družinskih članov, kar je nepravilno. Če bi uveli nov sistem, v katerem bi vsak plačeval na podlagi količine nesortiranih odpadkov, ki jo dejansko proizvede, bi bili vsi bolj motivirani,« je prepričana podpredsednica pokrajine, ki je podjetje Ambiente Newco in občine že pozvala, naj razmislijo o uvedbi novih pravil.

GORICA

Faganel član komisije

Komisija za gradbeništvo, ki deluje v okviru goriške občine, ima novega člena. Kot določa sklep, ki ga je sprejel občinski odbor, bo odslej v komisiji sedel tudi goriški arhitekt David Faganel. »Predstavljal bo slovensko narodno skupnost,« je povedal pokrajinski predsednik SSO Walter Bandelj, ki je že lani opozoril, da je pri imenovanju občinskih komisij za gradbeništvo in krajino treba upoštevati tudi zaščitni zakon št. 38/2001. »Uprava je po opozorilih prilagodila pravilnik, nato pa je povabilo obe krovne organizacije, naj predlagata svojega kandidata za gradbeno komisijo. Izbran je bil Faganel, ki ga je predlagal SSO, kandidat SKGZ pa je bil Jože Čej,« je povedal Bandelj, po katerem bo v kratkem stekel še postopek za imenovanje slovenskega člena krajinske komisije.

GORICA

Skrbi jih afera Sangalli

Tožilstvo iz Monze preiskuje družbo Sangalli iz Lombardije, ki je odgovorna za odvažanje odpadkov v goriški pokrajini. Finančna straža je odkrila, da je pri več javnih razpisih v raznih italijanskih mestih prišlo do podkupovanja politikov in funkcionarjev, kar je nato vplivalo na sestavo lestvic podjetij, ki so se prijavila na dražbe. Lastnik družbe Sangalli je v hišnem priporu, njegova sinova pa v zaporu. Predsednik podjetja Ambiente Newco Luciano Zanotto in goriški odbornik Francesco Del Sordi zagotavljata, da zaradi preiskave na Goriškem ne bo prišlo do težav pri odvažjanju odpadkov, načelnica Gibanja 5 zvezd v občinskem svetu Manuela Botteghi pa vabi k previdnosti: »Goriška občina ima dolžnost pregledati vso dokumentacijo, ki je povezana z dražbo, in oceniti, ali obstajajo razlogi za ukinitve pogodb. Skratka: bodimo pripravljeni na najslabši scenarij in hkrati upajmo, da se bo vse iztekel na najboljši način.«

»Ob projekta morata biti izvedljiva do konca leta 2015.« Takšno sporočilo so goriški župani dobili na sredinem sestanku na slovenskem ministrstvu za kmetijstvo in okolje glede dveh okoljskih projektov, ki se snjujeta na Goriškem. Prvi je regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO), drugi pa centralna čistilna naprava v Vrtojbi, ki bo služila potrebam novogoriške, mirenske in šempetrske občine. Pomemben korak pri projektu čistilne naprave pričakujejo v ponedeljek.

»Pri projektu čistilne naprave je izvedenih in pravnomočnih pet od šestih razpisov. V ponedeljek upamo, da bo tudi šesti - za izbor tehnologije za centralno čistilno napravo. Potem lahko gremo v podpis pogodb, sofinancirskih pogodb in v izvedbo,« napoveduje novogoriški župan Matej Arčon, ki je glede izvedbe tega projekta optimističen. Po njegovem mnenju bo projekt zaključen v zapovedanem roku: do 15. oktobra prihodnje leto. »V kolikor bi se karkoli zalomilo, ima projekt popravni izpit v naslednji perspektivi, računan pa da ga bomo speljali že v tej,« dodaja župan. Država pa po drugi strani opozarja na milijonsko odškodnino, ki grozi Sloveniji za škodo, ki jo je zaradi onesnaževanja okolja povzročila Italiji v zadnjih nekaj letih.

Kar se drugega okoljskega projekta tiče, pa je v tem trenutku vse odvisno od upravne enote oz. izdaje gradbenega dovoljenja in krajanov, pravi Arčon. Eden od krajanov je namreč vložil pritožbo na upravno sodišče glede izdaje okoljevarstvenega soglasja, ki pa je pravnomočno. »Tu računamo, da večjih težav ne bi smelo biti. Upam, da bo prevladal razum med krajanji in prebivalci. Nekateri se očitno za mizo z nami pogovarjajo, potem pa z dejanji dokazujejo, da nasprotujejo temu projektu. Gre za regijski projekt, ki povezuje dvanaest občin in 120.000 prebivalcev, ponuja nova delovna mesta, 25 milijonov evropskih sredstev ... Na naši strani je pripravljenost, da se s prebivalci dogovorimo,« poudarja župan. »Upam, da se krajanji zavedajo, da se bodo s tem, ko izpeljemo projekt RCERO, bistveno izboljšale razmere na odlagališču. Sanira se namreč staro odlagališče polje, zgradi novo, ki bo redno prekrito, z novo čistilno napravo, odvodnjavanjem ... Na ministrstvu so nam dali pogoj, da mora biti projekt izveden do konca leta 2015. Še smo v terminskem planu, a na tesno,« opozarja župan. (km)

GORICA - Okoljevarstveniki

Politične sile pozivajo, naj glasujejo proti jezu

»Deželo in vse politične sile vabimo, naj glasujejo proti temu in morebitnim drugim podobnim amandmajem, ter naj zanje razmišljati o alternativnih poteh za izboljšanje dobave vode za namakanje. Pri tem je treba upoštevati tudi klimatske spremembe in pritisnit na Slovenijo za posodobitev dogоворov o izpustih vode, ki so bili sklenjeni pred več kot štiridesetimi leti, ko so bile okoljske, družbene in gospodarske okoliščine popolnoma drugačne.« Okoljevarstvenike združenja Legambiente iz Gorice je vznenimirila novica o amandmaju k delžemu finančnemu zakonu, ki ga je v minulih dneh vložil delženi svetnik stranke Forza Italia Rodolfo Ziberna. Bivši goriški odbornik za kulturo je predlagal, naj dežela

vključi v finančni zakon en milijon evrov za gradnjo nove prečne pregrade na Soči, ki pa ima, kot je Primorski dnevnik večkrat poročal, kar nekaj nasprotnikov. Združenje Legambiente opozarja, da bi jez, ki ga je pred leti načrtoval konzorcij za bonifikacijo posoške ravnine, stal preko 20 milijonov evrov, po njihovem mnenju pa bi imel zelo hude posledice za rečni ekosistem. O amandmaju se je kritično izrekla tudi delžna svetnica Gibanja 5 zvezd Ilaria Dal Zovo, ki ji je Rodolfo Ziberna včeraj odgovoril. »Dal Zovova je celo izjavila, da sem v goriškem občinskem svetu glasoval proti gradnji rečne pregrade na Soči, kar pa nikakor ne drži. Na laži pristašev Beppeja Grilija smo že navajeni,« je povedal Ziberna.

KRAS - V začetku prihodnjega leta

Čiščenje gozdnih poti

Poseg Inšpektorata za kmetijstvo in gozdarstvo bo olajšal dostop gasilcem, gozdnim stražarjem in civilni zaščiti

Med sušnimi meseci, ko je na Krasu požarna ogroženost na višku, je za gasilce, gozdro stražo in prostovoljce civilne zaščite še kako pomembno, da so gozdne poti lepo prehodne. Inšpektorat za kmetijstvo in gozdarstvo iz Trsta in Gorice zato že več let sodeluje z deželno civilno zaščito pri vzdrževanju in čiščenju gozdnih poti po Krasu, za kar v zimskih mesecih poskrbi osebje iz tolmeške izpostave. V zadnjih dveh letih so očistili 130 kilometrov gozdnih poti in tržaški pokrajini, januarja, februarja in marca prihodnjega leta pa bo na vrsti goriški Kras, kjer je ravno tako pomembno, da

so gozdne poti očiščene in lepo prehodne. Le tako se lahko gasilci in osebje civilne zaščite s svojimi vozili približajo gozdnim požarom in jih čim prej poskrbi.

Gozdarski delavci bodo na vsaki strani gozdnih poti očistili po en meter rastlinja in dreves, ki bi drugače tako zarasli gozdne poti, da bi ne bile več prehodne. V primeru posebno raztritih poti bodo poskrbeli za dodatna vzdrževalna dela na makadamskem cestišču, ki jih bodo opravili s pomočjo bagra in drugih strojev. Če se bo izkazalo za potreben, bodo obnovili tudi kraške zidke, ki so zgrajeni ob gozdnih cestah.

Drva, ki v premeru presegajo petest centimetrov, bodo požagali in jih zložili ob robu gozdnih poti. Lastniki parcel jih bodo lahko v tem primeru seveda odpeljali. Manjše veje in drobna drevesa bodo zmleli; žagovino bodo nato posuli po samih gozdnih poteh in po sosednjih zemljiščih.

Inšpektorat za kmetijstvo in gozdarstvo je že poskrbel za objavo obvestila o začetku gozdarskih del na razglasnih deskah občin, na ozemlju katerih bodo v prihodnjih mesecih opravljali poseg. Na obvestilih bodo lastniki parcel in interesenti dobili vse potrebne informacije in pojasnila.

ROMJAN - Novi šolski center se ni rodil pod srečno zvezdo

Streha končno stoji, delavci pa že spet zapusčajo gradbišče

Po večmesečnem premoru je jeseni v Romjanu ponovno stekla gradnja novega slovenskega šolskega centra, na katerega čaka Večstopenjska šola Dobrodo že več kot desetletje. Delavci bodo na gradbišču v Ulici Capitello ostali še za kratek čas, nato pa se bodo dela ponovno ustavila: zaradi pakta stabilnosti je ronška občina za gradnjo nove šole letos lahko porabila le 270.000 evrov, kar ji je omogočilo ureditev lesene strehe, trenutno pa ni še jasno, kdaj se bodo preostala dela lahko nadaljevala, predvsem pa zaključila.

Ob osnovni šoli s slovenskim učnim jezikom, ki se mora zaradi prostorske stiske v stavbi v Ulici Capitello že več let posluževati prostorov župnije sv. Štefana na Drevoredu Garibaldi, kjer poteka pouk za dva razreda, si čim prejšnje dograditve novega poslopja v Romjanu želi tudi italijanska osnovna šola L. Brumati, ki spada pod Večstopenjsko šolo Leonardo da Vinci iz Ronk. Nekateri prostori novega šolskega centra, med katerimi predvsem jedilnica, bodo namreč na razpolago tudi italijanskim otrokom, ki morajo danes zaradi prostorske stiske kosit na hodnikih.

Načrt novega šolskega središča, ki bi moral biti že zdavnaj na voljo romjanskim otrokom in učiteljem, sta pripravila arhitekta Rudi Zonch iz Romansa in Giorgio Calligaris iz Tržiča, ki je v zadnjih mesecih pobliže sledil gradnji strehe. Ta dela je bilo nujno potrebno izpeljati čim prej, saj bi drugače dej v mraz lahko ogrozila zidove, ki so jih delavci podjetja Karst zgradili že v minulem letu. Gradbišče so namreč odprli spomladi 2012, februarja 2013 pa so se zaradi spremembe načrta in omejitve pakta stabilnosti prekinila. Načrt slovenskega šolskega pola se res ni rodil pod srečno zvezdo: postopek, ki je privedel do odprtja gradbišča, je namreč trajal celih enajst let. Predhodni načrt je bil odobren novembra leta 2001, potem pa se je zvrstila cela vrsta težav tehnične in birokratske narave. Do odločilnega premika je prišlo leta 2008, ko je občina odkupila del zemljišča v Ulici Ca-

pitello, ki je bil v zasebni lasti. Izvršni načrt je bil odobren maja 2010, do junija leta 2011 pa zaradi pritožbe občana na sodišče ni bilo mogoče razpisati javne dražbe za izbiro izvajalca. V začetku leta so to načelo dokončno povrili konzorciju Karst z Opčin, ki je med kandidati predstavil najboljšo ponudbo, nakar pa jo je občinski upravi zagodel še zloglasni pakt stabilnosti, zaradi katerega ni mogla uporabljati že dodeljenih finančnih sredstev.

Kakšen pa zgleda načrt nove stavbe, ki sta ga izdelala arhitekta Zonch in Calligaris in ga je pred štirimi leti v dogovoru z ravnateljstvom Večstopenjske šole iz Dobrodo odobrila ronška občina? Poslopje, ki so ga zgradili na zemljišču tik ob šoli Brumati na zahodnem delu Ulice Capitello, meri 1398 kv. metrov. Parkirna mesta bodo na jugovzhodnem delu stavbe, v kateri bodo ob učilnicah uredili jedilnico in več laboratorijev, načrt pa predvideva tudi kuhinjo, ki pa je iz finančnih razlogov ne bodo mogli takoj opremiti. Tega dela stavbe ne bodo niti prepleškali in tlakovali, namestili pa bodo okna in vrata, ki bodo kuhinjo ločevala od jedilnice in preprečevala vstopanje otrok v nedokončane prostore.

Pričitni objekt je sestavljen iz dveh delov, ki sta med sabo neodvisna.

V prvem, ki ima trapezasto obliko, bodo uredili šest učilnic, štiri kabinete in skladišče, ki bo namenjeno predvsem opremi za izvajanje dejavnosti na prostem. Za kurjavo se bodo posluževali naprave, ki deluje v sosednji šolski stavbi. V drugem, podolgovatem delu novega poslopja, bodo že omenjena

Pogled na novo streho (zgoraj) in na notranjščino (spodaj)

BONAVENTURA

kuhinja, pralnica, skladišče čistil, pišarna, slačilnice in stranišča za neučno osebje, jedilnica, stranišča za otroke, soba za šolske pomočnike, prehodni prostor in shramba. V zahodnem delu stavbe bodo uredili vežo, hodnik, kabinet, učiteljsko sobo, stranišča za učence in učno osebje, dve večnamenski sobi in avditorij. Ta del stavbe bo pokrit prehod neposredno povezoval s stavbo italijanske osnovne šole Brumati. Vsaka učilnica bo merila 45,65 kv. metra, didaktičnim dejavnostim pa bo skupno namenjenih okrog 273 kv. metrov. Približno 92 kv. metrov merita večnamenski sobi in avditorij, jedilnica in stranišča pa skupno 185,5 kv. metra.

Veliko pozornost so načrtovalci namenili energetski varčnosti stavbe, na

katero bodo namestili tudi fotovoltaično napravo in sončno elektrarno. Za ogrevanje se bodo posluževali dveh naprav na plin, ki že deluje v šoli Brumati in jih bodo prilagodili novim potrebam.

Šolsko poslopje bodo opremili s protipožarno alarmno napravo in sistemom za gašenje požarov.

V izgradnjo novega šolskega središča v Romjanu bo skupno vloženih približno 1.800.000 evrov. Dežela Furlanija-Julijnska krajina je že zdavnaj zagotovila letni prispevek 140.000 evrov za obdobje desetih let, nato pa je bil potrenj tudi dodaten deželnih prispevki, ki bo skupno znašal 400.000 evrov in ga bo občina prejela v desetih letih. Preostali denar bo v izgradnjo šolskega centra vložila ronška občina, ki je temu namenila 123.000 evrov.

GORICA-NOVA GORICA - Visoka šola za umetnost

Jabolko kakovosti za filme o skritem življenju Benetk

Slovenska nacionalna nagrada, poimenovana jabolko kakovosti, predstavlja najpomembnejše priznanje nosilcem projektov v okviru programa Vseživljenjsko učenje. Že deveto leto zapored jo pododeluje Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja, ki je leta 2005 pričel z izborom najboljših zaključenih projektov mobilnosti. Prejemnik nagrade v kategoriji »Intenzivni programi« je letos projekt Visoke šole za umetnost Univerze v Novi Gorici.

Jabolko kakovosti so osvojili s projektom »Hidden Live(r)s of Venice«, pri katerem je bil koordinator Peter Purg. Tri leta zapored so se srečevali študentje štirih različnih držav ter pod takstirko režiserja in profesorja Rajka Grliča in še drugih sodelujočih mentorjev posnelni kratke dokumentarne filme o skritem življenju Benetk. Dne 7. decembra je bila zaključena tretja izvedba intenzivnega programa, v kateri so študentje raziskovali beneški Ghetto, sosesko, ki je s svojo specifično zgodovino vzpostavila pojmem geta, kot ga razumemo danes.

Slavnostne podelitve nagrad so se v sredo v Ljubljani udeležili predstavniki Visoke šole za umetnost Univerze v Novi Gorici, ki ima svoj sedež v Diazovi ulici v Gorici, kjer jo je v minulem tednu obiskal slovenski predsednik Borut Pahor.

S snemanja v Benetkah

FOTO PETER MIŠIĆ

GORIŠKA - Oddaja agencije Associated Press

Izložba za Brda

Na rumeni vespi po briških gričih - AP vir informacij za radijske in TV programe iz 120 držav

Mednarodna tiskovna agencija AP (Associated Press) s sedežem v ZDA, ki je vir novic za preko 1700 dnevnikov in 5000 radijskih in TV programov v 120 državah sveta, je Brdom posvetila svojo prvo TV oddajo v deželi Furlanija-Julijnska krajina.

Priložnost se je ponudila letošnjo pomoč, ko je deželna agencija TurismoFVG stopila v stik z italijanskim referentom agencije AP in mu predlagala vrsto privlačnih argumentov za TV obravnavo. Na AP so se odločili za odkrivanje Brda na rumeni vespi, za katero lahko trdimo, da je najbolj uspešna briška marketinška poteza; največ zaslug zanj ima gostinec Joško Sirk s Subide. Video zapis je nastal za oddelek »Horizons«, ki vsak mesec pripravlja po dve oddaji iz Italije. Z oddajo o Brdih je agencija AP prvič ovrednotila deželo FJK kot turistično destinacijo ter izpostavila njene eno-gastronomskie dobrote in neomadeževano naravo ter tako ponudila Brdom fenomenalno mednarodno vidljivost. Poleg video posnetkov AP daje na voljo še zvočne posnetke in predstavitev Brd, tako da TV programi iz 120 držav lahko sestavijo oddajo po svojih željah in potrebah.

GORICA - Ad formandum
Kar petintrideset tečajev, 12 tisoč ur izobraževanja in preko 800 udeležencev

Petintrideset tečajev, več kot 12.000 opravljenih ur izobraževanja in usposabljanja, nekaj čez 800 udeležencev, so delovanje s 65 podjetji za stage in delovno prakso. Te so osnovne številke socialne bilance izobraževalnega zavoda Ad formandum, ki jo bodo predstavili danes, 13. decembra, ob 18.30 v Best Western Gorizia Palace na Korzu Italia.

»Zaključili smo poslovno leto, ki ga kljub težavam znamujejo pozitivne številke o uspehu na socialni ravni. Goštinska šola si utira pot tudi na Goriškem, saj število mladih, ki se odločajo za poklice v gostinstvu, neprestano narašča. V Gorici smo postali referenčni zavod za tečaje izpopolnjevanja, ki jih prirejamo po nalogu pokrajinskega urada za zaposljanje. Na predstavitev socialne bilance za preteklo leto bomo ponudili elemente za ocenjevanje poslovanja podjetja na socialni ravni in vrednost, ki smo jo ustvarili v korist nosilev interesov,« pravi direktor podjetja Massimiliano Iacono.

TRŽIČ - Zaskrbljenost je bila odveč

Protest in stavka nista prišla v spor

Oviran promet na avtocesti A4 - Pred županstvom v Gorici se protest nadaljuje

Izkazalo se je, da je bila zaskrbljenost odveč. Pred vhodom v ladjedelnico družbe Fincantieri v tržiški mestni četrti Panzano včeraj ni prišlo do sporov med protestniki koordinacije 9. decembra in gibanja Forconi ter udeleženci stavke, ki jo je proti privatizaciji v industrijskem sektorju sklical sindikat kovinarjev Fiom-CGIL. V Tržiču se je v minulih dneh razširila bojanzen, da bi zaradi različnih stališč dveh skupin protestnikov lahko prišlo do napetosti, v resnici pa težav ni bilo.

Delavci raznih podizvajalskih podjetij iz tržiške ladjedelnice, ki so od začetka tedna protestirali v mestnem središču in pred obratom, so že v sredo napovedali, da se stavke, ki jo je sklical sindikat, ne bodo udeležili, saj njihovega protesta predstavniki Fiom-CGIL niso podprli. Če bi sindikat včeraj preprečeval tem delavcem vhod v ladjedelnico, bi bili izgredni skoraj nezogibni, k sreči pa je prevladala združava pamet. Stavke sindikata Fiom-CGIL se je udeležilo 33 odstotkov delavcev

podjetja Fincantieri, pred vhodom pa ni bilo veliko protestnikov in niti stav. Nekaj ur so pred obratom manifesteri predstavniki sindikata Fails, kar pa ni nikogar zmotilo. Sindikat Fiom-CGIL ni privedil niti shoda v mestnem središču, saj so se nekateri voditelji in delavci udeležili manifestacije v Rimu.

Protest odbora 9. decembra in gibanja Forconi se je včeraj nadaljeval na tržiškem Trgu Republike, kjer so že v nedeljo zvečer postavili stojnice. V sre-

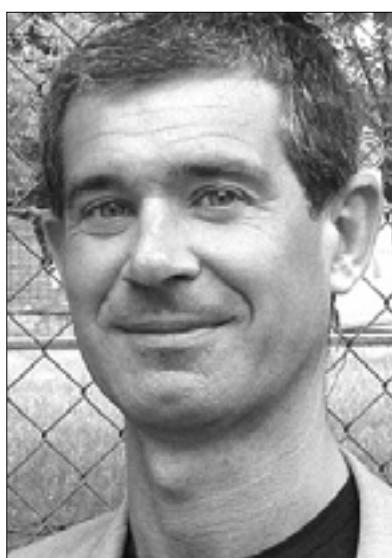
do so protestniki ovirali promet pred barom De Pellegrin: s poljo hitrostjo so na tamkajšnjem prehodu za pešce eden za drugim prečkali cesto in prisiliли avtomobile, da so upočasnili vožnjo. Enako pobudo je v zadnjih dneh večkrat ponovila tudi skupina protestnikov, ki se od nedelje dalje zbiralo pred goriškim županstvom. Le-teh je manj kot v Tržiču, kljub temu pa nekateri izmed njih že štiri dni neutrudno delijo letake pred goriškim županstvom. Njihova glasnica Annamaria

Morelli pravi, da spada goriški protest v okvir koordinacije 9. decembra, ki pa ima iste cilje kot gibanje Forconi.

Pripadniki tega protestnega gibanja so včeraj povzročili precejšnje težave tudi na avtocesti A4 v deželi FJK. V dopoldanskih urah so s širimi avtomobili odpravili proti Venetu, kjer so jih čakali drugi somišljeniki, med potjo - na avtocesto so se pripeljali med Gonarsom in Palmanovo - pa so ovirali promet in povzročili, da so nastale daljše kolone tovornjakov.

GORICA - Jutri osrednji dogodek ob 50-letnici Glasbene matice

Dobili so himno

Bogdan Kralj (levo) in priprave orkestra na jutrišnji koncert

FOTO G.M.

Šolski orkester, solisti in pevski zbor gorške Glasbene matice bodo jutri, 14. decembra, ob 20. uri praznično in slovesno počastili 50 let glasbenih spominov v dvorani Kulturnega doma v Gorici. Obletnica šole je trenutek za razmislek o prehodeni poti, a predvsem o sedanjem potencialu in o bodočih izzih, kot nam je povedal ravnatelj Bogdan Kralj.

»Goriška šola je nastala iz korenin Pevskega in glasbenega društva, ki je delovalo od začetka prejšnjega stoletja. Ravnatelj Silvan Križmančič je od samega začetka z jasno didaktično usmeritvijo vključil učence v skupine in orkestrske zasedbe. Pot ni bila vedno lahka, po raznih nihanjih pa je šola pred dvajsetimi leti doživela prerod in se ustalila z bolj izrazito identiteto. Poleg prihoda mladih profesorjev se je razvila v skladu z modernimi tokovi, na primer z ustanovitvijo oddelka za jazz in zabavno glasbo, z razredom električne kitare, z okrepitevijo oddelka za tolkala, letos pa smo aktivirali še tečaja harfe in solopejta. Razvoj pa pride do izraza tudi v dosegih učencev, ki polagajo izpite na konservariju in se vedno pogosteje uveljavljajo na tekmovanjih.«

V Gorici so profesorji zelo ustvarjalni, kot so že večkrat dokazali s posebnimi projektmi ob koncu šolskega leta. Kako ste si zamislili proslavo ob tako pomembni obletnici in kdaj ste začeli vaditi?

»Priprava na proslavo se je začela že spomladi z izvedbo projekta "Nokturno". Takrat je bila tudi izražena želja, da bi šola dobila svojo himno. Besedilo smo napisali Aldu Ruplu, uglašbilev pa Patricku Quaggiatu. Vaje orkestra so se ravno tako začele na koncu prejšnjega šolskega leta in potekajo še bolj intenzivno od začetka letosnjega. Otroci so se himno naučili na lekcijah teorije in solfeggia ter nauka o glas-

GRADIŠČE Ni strehe za brezdomce

Goriška pokrajina je s prefekturo prejela informacijo, da »za brezdomce ni mesta v centru za prisilce azila (CARA) v Gradišču zaradi prezaseedenosti prostorov«. Pomanjkanje primernega zavetja pred nizkimi temperaturami je v zimskem času zelo rešen problem. O tem je bil včeraj govor na srečanju, ki je potekalo z namenom ustanovitve delovnega omizija za problematiko priseljencev in azilantov. Na dan je tudi prišla zaskrbljenost operatorjev tretjega sektorja - UNHCR, Karitas, Tenda per la Pace, Lega coop - zaradi pomanjkanja dolgoročnega programiranja na omenjenih področjih. Spet se bodo sestali danes dopoldne in poskušali najti primerne rešitve za brezdomce.

bi. Uporabljena je bila tudi kot didaktično sredstvo. Soliste pa smo izbrali v klavirskem oddelku, saj so bili pianisti izključeni z orkestrskih vaj, pri katerih so bili drugi glasbeniki angažirani.«

Kako bodo programske izbire zrcalile zgodovino šole?

»Smo slovenska šola, zato smo poudarili našo pripadnost na več nivojih. Ima-

mo namreč slovenske, a tudi deželne in krajevne avtorje, poklon Gorici in širše po-gledi, ljudske motive v prijemih italijanskega in slovenskega avtorja. Program obsega skladbe gorških, tržaških in videmških avtorjev, saj ustanova deluje na deželnem področju. Z jutrišnjo prireditvijo želimo pokazati, da je šola namenjena otrokom, ki se z glasbo ukvarjajo solistično, v komornih ali orkestrskih zasedbah, da igrajo na raznega glasbila, a tudi pojeno, na primer v zboru Neokortex, ki deluje s sodelovanjem Zvezde slovenskih kulturnih društev. Zato bodo prvi del sporeda oblikovali izključno učenci in docenti šole. V drugem delu pa bomo ovrednotili nekdanje učence, ki so se uveljavili kot poklicni glasbeniki, delujejo polprofesionalno ali so akti-vni ljubitelji. Pri zaključni himni pa bodo zaigrali in zapeli prav vsi. Omenil bi še, da je program bogatila tudi predstavitev ju-bilejnega zbornika, ki je dopolnjena različica tistega, ki je izšel ob 35-letnici. Uredil ga je Vili Prinčić. Proslava je sad skupnega dela. V Gorici imamo namreč zelo povezano ekipo docentov, ki imajo čut za sodelovanje in so to dokazali tudi z izrednim koncertom, ki so ga oblikovali prejšnji te-den v poklon 50-letnici šole. Učni kader je v Gorici mladosten, poln energij in idej, saj so mladi profesorji v glavnem na začetku svoje pedagoške poti in so vsi zelo motivirani. Marsikateri so bivši učenci naše šole, kar je tudi sad 50-letne investicije.«

ROP

NOVA GORICA - Proti siromašenju Protestirajo, toda zastavne spuščajo na pol droga

Med drugim zahtevajo denar za vili Rafut in Bartolomei ter razvoj železnice

Doma je skrival mamil

Karabinjerji iz Tržiča so v minulih dneh arretirali 34-letnega T.P. iz Ronk. Med hišno preiskavo so namreč karabinjerji našli tabletto ekstazija in 30 gramov marihuane, hašiša in kokaina. Moškega so prijavili na prostoti.

Štirje tatovi v zaporu

Karabinjerji iz Gradišča so arretirali tople tatov, ki je kradla v različnih krajih dežele. Tarči zadnje tatvine je bila kmetija v Povolettu, kjer so štirje Romuni ukradli 160 fotovoltačnih celic. Prijeli so jih pri cestninski postaji pri Moščenicih, plen, vreden 60.000 evrov, pa vrnili lastniku.

Briške aleksandrine

V viteški dvorani gradu Dobrovo bodo drevi ob 19. uri večer o briških aleksandrinah. Prvi del večera bo posvečen fenomenu aleksandinstva v goriškem prostoru. Drugi del večera bo posvečen pogovoru z Bogdanom Šuligoj, hčerkom briške aleksandrine. Treći del večera bo naznamovala »moda iz baula« v izvedbi dramske skupine Društva žena iz Prvačine. (km)

Dominionijev Kras

Ob robu razstave »Paolo Caccia Dominion - Un artista sul fronte di guerra« bo jutri voden ogled po slovenskem Krasu, kjer se je umetnik-arhitekt bojeval v prvi svetovni vojni. Vodiči združenja Pro loco iz Redipulje in udeleženci se bodo zbrali ob 10. uri pred gostilno pri Tomažu v Gabrijah, od koder bodo šli na pot.

V Tržiču bo praznično

Tržički Korzo Popolo bo jutri zaprt za promet. Na ulici bo namreč od dopoldanskih ur potekala praznična pobuda »Le mani si incontrano ... a Natale«, v okviru katere bodo potekali prodaja ročnih del dijakov tržiških šol, nastop plesne skupine Illydance in nastop klovnov.

Ponatis romana o Gorici

V knjigarni LEG v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili roman Roberta Joosa »L'albergo sul confine«, ki ga je goriška založba LEG ravnokar ponatisnila.

ŠTEVERJAN - Poslednje slovo od Alenke Terčič

Posvečala se je bolnikom in bila med prvimi skavtinjami

V Števerjanu so se včeraj za vedno poslovili od Alenke Terčič. Umrla je v svojem 74. letu v noči s ponedeljka na torek v goriški bolnišnici, v okolju, ki mu je na svoji poklicni poti posvečala svoje najboljše sile. Bila je namreč veliko let bolničarka v goriški umobolnišnici in stala je ob strani Franca Basaglie, ko je s svojo reformo psihiatrickega zdravljenja vrnil človeško dostojarstvo bolnikom. Poleg tega je bila med začetnicami slovenskega dekliskoga skavtizma na Goriškem.

Alenka Terčič je bila rojena v Števerjanu 15. oktobra 1939 kot zadnja v družini z osmimi otroki. Pred njo so starša osrečili Klara (ki se je odselila v ZDA), Zdenko, Anica (živelja je v Avstraliji), Katrica (med vojno je padla pod nemškimi bombami), Jožica, Marta in Zdravko. Alenka je že v mladosti sodelovala pri cerkvenem pevskem zboru ter se posebej posvečala čiščenju in krašenju vaške cer-

Alenka Terčič

kve. Ko se je v šestdesetih letih minulega stoletja na Goriškem obnavljala skavtska organizacija, je bila ena izmed prvih načelnic; v tej vlogi je vestno skrbela za organizacijo tedenskih sestankov in poletnih taborov. Ljubezen do narave in gorja je nato spremjal vse življenje in, dokler so ji moči to dopuščale, se je peš odpravljala na Sabotin, rada pa je obisko-

vala tudi svetišče na Sveti Gori. »Bila si blaga in preprosta, a tudi odločna in delavna. Znala si se postaviti in se tudi prepipati, če si začutila, da se dogaja krivica,« se je pokojne Alenke ob koncu žalnega obreda v števerjanski cerkvi spomnil nečak Martin Srebrnič. Dom si je bila uredila v Gorici in vanj sprejela tudi svojo mamo ter zanje ljubeče skrbela do njenе smrti. Bila je navezana na svoje bratre in sestre, ki jim ni nikoli odrekla pomoci ali dobre besede. V trajnem spominu jo danes hranijo zlasti nečaki, ki jim je bila varuška, in pranečaki, ki so tudi bili deležni njene ljubezne pozornosti.

Smrt jo je odtrgala iz objema najdražjih po dolgotrajni bolezni, ki ji je kljubovala tudi tako, da je vdano prenašala operacije, zdravljenje in trpljenje. V včerajnjem dnem je Alenka Terčič našla večni počitek v družinskom grobu na pokopališču v rodnom Števerjanu.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, UL. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, UL. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, UL. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, UL. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 14. decembra »Il gioco del lupo«, nastopa Teatrodistinto (za otroke od 4. leta starosti); 18. januarja 2014 »A proposito di Peter Pan«, 1. februarja 2014 »L'airone e il grande fiume«, 15. februarja 2014 »La grande foresta«, 22. februarja 2014 »La città e il drago«; informacije v uradih CTA, UL. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

GLEDALIŠKA REVJJA »A TEATRO CON L'ARMONIA« ob 16. uri: v nedeljo, 15. decembra, v župnijskem gledališču Pija 10. v UL. De Amicis 10 v Štarancanu »La vita è un romanzo, Sognore!« (Edy Tonon), nastopa združenje Grado teatro iz Gradeža.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v soboto, 14. decembra, ob 16. uri iz niza »Piccoli palchi« na Trgu Cavour v Tržiču lutkovna predstava »Il miracolo della mula«, gledališka skupina Il Laborincolo iz Perugie; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 13. decembra, ob 20. uri »Nevarna razmerja« (Eric Chappell); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Lo Hobbit: La desolazione di Smaug«. Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Blue Jasmine«.

Dvorana 3: 16.30 »Il segreto di Babbo Natale«; 18.00 - 20.10 - 22.10 »In solitario«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.40 »Lo Hobbit: La desolazione di Smaug«. Dvorana 2: 18.00 - 21.30 »Lo Hobbit

La desolazione di Smaug« (digital 3D). Dvorana 3: 17.15 - 20.10 - 22.15 »Un fantastico via vai«.

Dvorana 4: 17.40 - 19.50 »Blue Jasmine«; 21.45 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«.

Dvorana 5: 16.30 »Il segreto di Babbo Natale«; 18.00 - 20.15 - 22.00 »La mafia uccide solo d'estate«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 18.00 »Smrkci 2« (Filmski vrtljak, za otroke od 6. leta starosti); 20.15 »Gospodar« (Filmsko gledališče).

Koncerti

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: danes, 13. decembra, ob 20.45 koncert Sax4et (Mitja Zerial, Marcello Sfetez, Walter Cagnolin, Daniele Tarticchio). Predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51, tel. 0481-30212.

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Tržiču bo danes, 13. decembra, ob 20.45 (niz »Jazz in Progress«) koncert pianista Riccarda Morpurga z naslovom »Dov'e in Nord«; več na www.ilcarsoincorso.it.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 14. decembra, ob 20.15 bo nastopil 4Love Gospel Quartet iz Atlante v ZDA; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013).

SCGV EMIL KOMEL vabi na tradicionalni božični nastop v cerkvi Sv. Ivana v Gorici v nedeljo, 15. decembra, ob 18. uri. Splet božičnih melodij bodo stekali učenci malega godalnega orkestra, skupina kitar, zbor učencev tečajev nauka o glasbi, ansambel harf in mladinski zbor Emil Komel. Glasbeno točke bodo povezovali člani dramatske skupine O'Klapa.

Solske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V GORICI vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, na informativno srečanje. Sestanek bo v prostorih ravateljstva, v UL. dei Grabizio 38, v pondeljek, 16. decembra, ob 17. uri; dodatne informacije na spletni strani igorizia.net.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V GORICI vabi starše petošolcev, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred nižje srednje šole, na informativno srečanje. Sestanek bo v prostorih ravateljstva, v UL. dei Grabizio 38, v torek 17. decembra, ob 17. uri; dodatne informacije na spletni strani igorizia.net.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V GORICI vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na informativno srečanje. Sestanek bo v prostorih ravateljstva, v UL. dei Grabizio 38, v sredo, 18. decembra, ob 17. uri.

Izleti
SPDG organizira ob 70. obletnici ustanovitve IX. Korpusa pohod od Lokev do Gorenje Trebuša (in nazaj). Odhod iz Gorice na Lokve v petek, 20. decembra, ob 18.30 prenočevanje v Domu na Lazni, v soboto 21. decembra, ob 7. uri odhod z Lazne v G. Trebušo. Zaradi rezervacije prenoscisa je zaželjena čimprej predhodna prijava po tel. 339-7047196 in na naslov boris@spdg.eu.

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK prireja enodnevni izlet na Zoncolan za ljubitelje zimskega športov. Odhodi iz Trebč, z Opčin, iz Proseka in Devina.

V primeru zadostnega števila vpisov je možen tudi odhod iz Gorice in Jamelj; informacije in vpisovanje po tel. 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebce@gmail.com.

Čestitke

CLAUDIO! Trideset let si do polnil, trideset pa podlage je bilo. A na leta nič se ne oziraj, ohrani si mladost še vso! Da bi še dolgo vneto kolesaril in v dobrì družbi po svetu križaril, ti iz srca želimo Nives, Cristian in Sara.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja predno-voleto silvestrovanje v soboto, 28. decembra, v Pineti pri Gradežu v restavraciji Hotel Ai Pini. Informacije in prijave po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-390697 (Marija Č.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.). Obvezno na račun 20 evrov.

PREFEKUTURA V GORICI obvešča, da bodo danes, 13. decembra, uradi zaprti za javnost zaradi izpopolnjevanega tečaja osebja.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI CGIL krožek Doberdob vabi člane na vsakoletno zborovanje danes, 13. decembra, ob 15.30 v turistični kmetiji pri Kovaču v Doberdobu. Sledila bo družabnost z božičnimi in novoletnimi voščili.

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamle vabi na praznik včlanjevanja v soboto, 14. decembra, ob 15. uri na sedež sekci-

GORICA

Lastništvo razdeljeno

Podjetja v lasti Enija in Acegas-APS

Organ za varstvo konkurenčnosti (Antitrust) je včeraj pričkal zeleno luč za spremembo lastniških deležev, na osnovi katere je goriško podjetje Est Più prišlo v 100-odstotno last družbe Eni, goriško podjetje Est Reti Elettriche pa v 100-odstotno last družbe Acegas-APS iz skupine Hera. Kar pa zadeva podjetje Isontina Reti Gas, imata družbi Eni in Acegas-APS vsaka po petdeset odstotkov lastniškega deleža.

Na podlagi dogovora iz marca leta 2011 je bila družba Eni do nedavnega lastnica 70 odstotkov deležev treh goriških podjetij, družba Acegas-APS pa je imela v lasti ostali 30 odstotkov. Po novem je družba Eni odkupila 30-odstotni delež podjetja Est Più, ki je bil v lasti družbe Acegas-APS, slednja pa je od družbe Eni odkupila 70 odstotkov podjetja Est Reti Elettriche. Družba Acegas-APS je obenem od Enija kupila 20-odstotni delež podjetja Isontina Reti Gas, tako da je sedaj lastnica 50-odstotnega deleža. Po opravljeni finančni operaciji in soglasju organa za varstvo konkurenčnosti sta si torej družbi Eni in Acegas-APS razdelili deleže podjetja Isontina Reti Gas, družba Eni je postala 100-odstotna lastnica podjetja Est Più, družba Acegas-APS pa 100-odstotna lastnica podjetja Est Reti Elettriche.

Naj še spomnimo, da Isontina Reti Gas dobavlja plin 59.000 gospodinjstvom, Est Reti Elettriche oskrbuje z električno energijo 22.000 gospodinjstv, podjetje Est Più pa ima na svoje plinsko in električno omrežje priključenih okrog 70.000 gospodinjstev.

je v večnamenskem kulturnem centru v Jamjah. Dobrodošli so novi člani.

DRUŽBA ROGOS prireja vsakoletno božično tržnico rokodelskih izdelkov in krajenvih pridelkov v nedeljo, 15. decembra, v sprejemnem centru Gradiščina v Doberdobu od 10. do 18. ure.

KD DANICA prireja v četrtek, 19. decembra, ob 20. uri v centru Danica na Vrhu tečaj za pripravo božičnih namiznih vencev in okraskov; nujne prijave do srede, 18. decembra, po tel. 339-7484533 (Dolores).

Prireditve

AŠZ OLYMPIA Gorica vabi na telovadno božičnico v četrtek, 19. decembra, ob 17. uri v telovadnici AŠZ Olympia na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Nastopajo deklice in dečki predšolske skupine Gymplay, deklice športne ritmične gimnastike, orodni telovadci, športno plesne skupine Olympia.

OK VAL prireja božični nastop v torek, 17. decembra, ob 16.30 v štandreški telovadnici. Nastopili bodo otroci, ki vadijo telovadbo, mikro in mini odbojko tako v Štandrežu kot v Doberdobu.

PRAZNIK MIRU IN PRIJATELJSTVA bo potekal v nedeljo, 15. decembra, ob 15. uri v cerkvi v Štandrežu. Sledila bo družabnost na trgu pred cerkvijo.

KD OTON ŽUPANČIĆ vabi v pondeljek, 16. decembra, ob 19. uri v dom Andreja Budala v Štandrežu na predstavitev knjige Marijuče Offizia »Iz morja v povet«. Priložnost za spoznanje koristnih nasvetov za pripravo inkuh rib, novi recepti za današnje okuse.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi na prireditve ob 50-letnici smrti Alojzija Filipiča, goriškega duhovnika in botanika, v torek, 17. decembra, ob 20. uri. Sodelovali bodo Anton Harej, Franc Kralj, Irena Breščak, Tamburški orkester Danica Dobravlje in mnoški pevski zbor Lipa Ravnica.

GORICA

Prekleti z Asinare

V konferenčni dvorani Fundacije Goriške hraničnice v Gosposki ulici bo danes z začetkom ob 18. uri predavanje, ki bo uvedlo v niz pobud v organizaciji mestne koordinacije za obeležitev stoletnice prve svetovne vojne. Organizatorjem se je pridružil Lions klub iz Gorice, medtem ko sara goriška občina in bančna fundacija pokrovitelji.

Po navajanju prirediteljev tema današnjega javnega srečanja bo ena izmed najbolj dram

Dugonjič v finalu, kolajne za Italijane

HERNING - Slovenec Damir Dugonjič se je na evropskem prvenstvu v danskem Herningu po pričakovanjih zavitiel v današnji finale na 100 prsn. Na 50 m prsn. je Italijan Marco Orsi (na sliki) dosegel drugo mesto. Zmagal je Rus Morozov. »Azzurri« so še eno kolajno dosegli v disciplini 400 m prost. Za Rusom Lovincem se je uvrstil D'Arrigo. Italija je srebrno kolajno dosegla še v moški štafeti 5 X 50. V ženski konkurenči (200 m delfin) je nov evropski rekord postavila Španka Garcia 2:01,52.

Vonnova znova v Val d'Iseru?

LOS ANGELES - Ameriška šampionka Lindsey Vonn bo izpustila naslednje tekme svetovnega pokala alpskih smučark v St. Moritzu in Courchevelu, v beli cirkus pa se namerava znova vrniti na smuku v Val d'Iseru, ki bo na sporedu 21. decembra in kjer je slavila zmage v letih 2005, 2006 in 2010. Štirikratna skupna zmagovalka svetovnega pokala alpskih smučark je po poškodbi kolena po desetih mesecih odsotnosti prvič nastopila na tekemah v kanadskem Lake Louisu minuli konec tedna.

NOGOMET - Maribor med 32 najboljših evropske lige

Za zgodovino

MARIBOR - Nogometni Maribor (na sliki Tavares) so v 6. krogu evropske lige v skupini D v Ljudskem vrtu premagali Wigan z 2:1 (1:1) in se uvrstili v spomladanski del evropske lige, saj je na drugi tekmi skupine Rubin Kazan v gosteh premagal belgijski Zulte Waregem in tako Mariborčanom priboril drugo mesto na lestvici in napredovanje. Mariborski nogometni so pred dvobojem na navijaški ploščadi pred stadio-nom razrezali 12-metrsko torto in tako proslavili 53. rojstni dan, nato pa si kar sami priigrali še najlepše rojstnodnevno darilo, uvrstitev med najboljših 32 ekip evropske lige in spomladanski del tega tekmovanja. Pomačal jim je tudi ruski Rubin Kazan, ki je v Belgiji Zulte Waregem premagal z 2:0. Mariborčanom je tako v tretjem poskušu le uspel iztržiti spomladanski del dru-gega najmočnejšega evropskega tekmovanja.

Prvi so na Ljudskem vrtu povedli gostje. Arghus je ob tem storil napako in sodnik Szymon Marciniak je dosodil enajstmetrovko za Wigan. Jordi Gomez je goste popeljal v vodstvo z bele točke. Že minuto kasneje je sledila kazen za Angleže, ko si je Chris McCaughan prislužil drugi rumeni karton po igri z roko. Iz enajstih metrov je Dejan Mezga naprej zadel roko vratarja Carsona, ki je žogo preusmeril v vratnico, do odbite žoge pa je najhitrejši pritekel prav Mezga in jo v drugo »pospravil« v gostujočo mrežo za izenačenje. V 59. minutni je nato Filipovič z evrogolom domače popeljal do zgodovinske zmage.

FIORENTINA OK - Ostali izidi: Fiorentina - Dnipro 2:1 (Joaquin, Cuadrado), Lazio - Trabzonspor 0:0.

DANES ŽREB - V Nyonu bo danes ob 12.00 žreb osmine finala lige prvakov in 1/16-finala evropske lige.

MLADINSKA KOŠARKA

Goriški Dom prebil led Druga zmaga poletovk

V deželnem prvenstvu U19, v katerem nastopata Bor in Dom, je goriška ekipa končno prebila led in vknjižila prvo zmago. Dom in Bor (ta teden je bil prost) sta po šestih krogih zbrala po eno zmago, obe ekipi sta premagali najslabšo ekipo prvenstva Santos, ki ostaja tako brez točk.

V deželnem prvenstvu U17 ostaja združena ekipa Breg/Jadran še pri eni zmagi, poletovek pa so leto 2013 končale z drugo zmago. V prvenstvu U13 je Bor Breg izgubil proti Falconstaru 46:66, Sokol pa je prav tako klonil proti Isonzini (27:72).

DEŽELNO PRVENSTVO U19 Santos Basket - Dom 53:64 (13:21, 28:36, 46:52)

Dom: Zera 1, Franzoni 16, Coz 4, Vasic, Cianetti 2, Gaggiani, Bensa 9, Mattiussi, Antonello 7, Peteani 5, Bogaro 6, Raida 14. PON: Bogaro, 3T: Franzoni 2, Peteani 1. SON: 18. Trener: Vremec.

Domovci so v šestem krogu prvič zmagali. Rdeče je tokrat s klopi vodil Andrej Vremec, ki je nadomestil odsotnega Jana Zavrtanika. Ključno prednost so si Bensa in soigralci priigrali v prvi četrtini, ko so po zaslugu čvrste obrambe in dobro izvedenih napadov nadigrali nasprotnike. Tudi v nadaljevanju niso popustili, tako da zmaga ni bila nikoli pod vprašajem. »Vsi fantje so se zelo potrudili in po zaslugu dobre skupinske igre in agresivne obrambe tudi zasluženo zmagali. Naj bo ta zmaga dobra popotnica za naprej,« je po tekmi dejal Andrej Vremec. (av)

DEŽELNO PRVENSTVO U17 Breg/Jadran - Libertas Trieste 70:71 (19:16, 46:26, 55:48)

Breg Jadran: Škabar 9, Del Fabbro 2, Petrowsky, 2, Ciuchi 17, Štoka 2, Mandič 16, Antler, Daneluzzo n.v., Dell'Anno 4, Devetak 15, Tulliach 3. Trener: Švab. SON: 26 PON: Tulliach, Mandič, Škabar.

Združena ekipa Breg Jadran je izgubila priložnost, da bi vknjižila drugo zmago. Varovanci trenerja Marka Švaba so začeli zelo odločno, povedli tudi za 20 točk, v nadaljevanju pa zaradi naivnih napak dopustili, da jih je na-sprotnik dohitel in tudi prehitel.

DEŽELNO PRVENSTVO U14 ŽENSKE

Lignano - Polet 45:59 (6:13, 14:26, 28:41)

Polet: Percič 14, L. Furlan 2, Danev 6, Orel 14, Danev 14, Taučer 7, Kravos 2, A. in Ž. Furlan. Trener: Košuta.

Poletovke so nastope v tem letu zaključile z drugo zmago. Odločilna je bila agresivna igra v napadu in obrambi že od samega začetka. Polet si je visoko prednost priigral že v prvi četrtini in jo vse do konca tudi ohranil. Ker so nosilke (Orel, Taučer in Danev) prejele že po drugi četrtini 4 osebne napake, so gostiteljice v nadaljevanju nekoliko lažje metale na koš, a klub temu jim Polet kaj več ni dopustil. Trener je povabil vse igralke, še posebej Kristino Percič.

ALPSKO SMUČANJE - Predstavitev delovanja SK Brdina

Tekmovalnost in rekreacija

Ekipa baby miški s trenerjem Alanom Križajem

Smučarsko dejavnost na Tržaškem ob SK Devinu in ŠD Mladini razvija tudi openska SK Brdina. Kot ostala dva kluba se njeno delovanje deli na tekmovalno dejavnost, ponudbo kluba pa dopolnjujejo še tečaji smučanja za otroke in odrasle ter družinsko zimovanje.

Pri klubu deluje letos samo ena skupina tekmovalcev. Poletnega in jesenskega pripravljalnega obdobja so se pod vodstvom Alana Križaja udeleževali trije babyji in miški, zdaj pa se bodo ekipo pridružili še trije superbabyji, tako da bo ekipa šestčlanska. Vadbo na Stelviu, Kaprunu in Möltallerju so ob prostem smučanju dopolnjevali tudi s treningi v postavitvah slaloma in velenoslaloma. Zaradi maloštevilne skupine so se na šest tri-dnevnih izhodov (skupaj 18 dni) odpeljali s skupno ekipo dečkov in naraščajnikov SK Devin/Sk Brdina. Cilj trenerja je predvsem ponovitev lanskih rezultatov, skraka vsaj ena uvrstitev na državni finale trofeje Ostržek na smučeh in pa vsaj dve uvrstitev na državni finale AM-SI. Med vsemi izstopa miška Petra Kalc, ki se je lani na deželnih ravni redno uvrščala med najboljše štiri smučarke, kar želi letos potrditi (in celo izboljšati). Treninge bo ekipa nadaljevala na deželnih smučiščih, med bo-

žično-novoletnimi prazniki pa jo čakajo dvojne večdnevne priprave v kraju Forni di Sopra in na Trbižu, 12. januarja pa bo na vrsti prva tekma v Saurisu.

Tekmovalci Brdine v kategorijah dečki in naraščajniki pa so vključeni v skupno ekipo, ki jo sestavljajo tudi člani SK Devin in o kateri bomo še poročali. Vsi člani Brdine pa smučarsko vadbo dopolnjujejo s treningi atletike, ki jih pri Gaji vodi Saša Prokofijev.

Tudi pri Brdini že zbirajo prijave na tradicionalne tečaje smučanja. Osnovni paket za otroke vključuje pet nedeljskih celodnevnih tečajev (od 12. januarja do 9. februarja) v kraju Forni di Sopra, v primeru odsotnosti pa bo klub vsem ponudil možnost, da zamujejo nadoknadijo 16. februarja. Od povpraševanja in snežnih razmer bo potem odvisno, ali bodo s tečaji smučanja nadaljevali še dva do tri tedne. Ob tem ponuja Brdina še poldnevne tečaje za odrasle, za vs epo je na razpolago tudi avtobusni prevoz, ki iz Opčin starata ob 6.30. V sodelovanju z drugimi slovenskimi društvi bodo letos ob zadostnem številu prijav organizirali tudi tečaj teka na smučeh: prvo srečanje bo v nedeljo, 19. januarja.

Letošnja ponudba vključuje tudi družinsko zimovanje, ki bo letos med božičnimi prazniki v kraju Forni di Sopra. Zaradi omejenega števila razpoložljivih mest se bo zimovanja udeležilo samo 25 ljudi, je pojasnil organizator Rado Šuber, povpraševanja pa je bilo kar veliko. Uvod v smučarsko sezono pa je bil dobro obiskan smučarski sejem. (V.S.)

Ekipa baby/miški: Petra Kalc, Petra Sosol, Alan Taučar.

ODBOJKA - Under 19

Olympia prepričljivo

Olympia - Cervignano 3:0 (25:13, 25:19, 25:22)

Olympia: Terpin, Komjanc, Cobello, Corsi, Vogric, Manfreda, Princi, Russian, Š. in A. Čavdek, Lupoli, Persoglia, Waschl.

Olympia je na domaćem igrišču igrala zaostalo tekmo 6. kroga v prvenstvu U19 in tudi tokrat gladko zmagala. Goriški odbojkarji so po odličnem prvem setu v nadaljevanju tekme nekolič popustili, tako da je nasprotnik lahko nabral nekaj več točk. Poznalo se je, da so večina naših igralcev dan prej trenirali z utežmi. V ključnih trenutkih pa se niso pustili presenetiti in na koncu zasluženo zmagali.

Zakaj (ne) zahajamo v gledališču?

Ne moremo si pomagati: nekateri šumovci smo pač mahnjeni na gledališče. Tokrat se obravamo predvsem na dijake.

Gledališče je prostor svobode, prostor kamor zahajajo tisti, ki jim je oder všeč. Kot kino: nekateri redno zahajajo v kino, drugi raje preživijo večer drugje. A kaj ima gledališče tako posebnega, tako samosvojega, da gledalce potegne v vrtinec, ki v njih vzbudi tisti občutek, ko se za trenutek ne zaveda svojih realnih časovno-prostorskih smernic? In kdaj se človek zaveda, kaj mu lahko gledališče dejansko pomeni?

Ste že bili v kinu v Kopru?

Večkrat smo Slovenci, ki živimo za nekdanjo mejo, prostorsko še vedno zelo omejeni. To opazimo na primer tudi pri gledališču ali kinu. Ko omenimo, da gremo v kino v Koper, nas marsikdo začudeno pogleda. Kaj pa je pri tem narobe? Saj v Sloveniji ne obstajajo samo supermarketi, bencinske črpalki ali Ljubljana (ki jo, hvala bogu, kolikor toliko poznamo tudi Slovenci v Italiji). Čezmejno povozovanje se lahko vendar odseva tudi v kulturni sferi. Oziroma: raje bi rekli, da se v kulturni sferi mora odsevati, če želimo biti vsaj malo bolj svobodni v tem kriznem času, ko ne poslušamo drugega, kakor o ekonomiji in politiki. To ne pomeni, da se s kulturo v našem majhnem kulturnem prostoru ne moremo osvoboditi; marsikdaj pa lahko podvomimo, ali sploh vemo, katere možnosti imamo, kam lahko hodimo v kino ali v gledališče, če se nam pač ne ljubi vedno v SSG ali kam drugam v Trst. Saj ni daleč. Ljubljana, Koper in Nova Gorica so čisto blizu, ponujajo pa nam

kulturni nivo za vse okuse. Ste kdaj opazili razliko v publiki med Dramo in MGL-jem (Mestnim gledališčem ljubljanskim)? Ste opazili razliko med tem, da greš v kino v Kolosej ali v Kinodvor v Ljubljani? Ali pa – zakaj ne – razliko med gledališči v Sloveniji in SSG-jem ali Rosettijem v Trstu?

Dobra ali slaba produkcija?

To šumovo šumenje o gledališčih je predvsem apel dijakom na tržaških višjih srednjih šolah, a ne samo. Tudi profesorjem in tržaškim gledališčnikom. Zakaj vendar nimajo dijaki, ki obiskujejo višje srednje šole, celotnega abonmaja (kot so ga imeli pred leti), ampak samo nekaj predstav? Si lahko dijak s tremi predstavami na leto (morda je še katera od teh ena od manj posrečenih) naredi realno predstavo o tem, kaj je gledališče, lahko presodi in se zavestno odloči zakaj bo ali zakaj ne bo zahajal v SSG, ko bo končal šolanje? Ok, dijak je vendar (napol) odrasla oseba. SSG pa pač ne more zanemarjati dejstva, da je dijakov, ki obiskujejo gledališče (izven šolskega abonmaja) malo. Zakaj ne bi dali tem dijakom možnost, da se sami odločijo na katere predstave lahko grejo? Morda tako ne bodo čutili, da si morajo tistih nekaj predstav ogledati pod prisilo profesorjev. Morda bi tako imeli možnost, da si ogledajo več predstav ali kvalitetnejše produkcije. Morda se bodo tako nekega dne navdušili nad gledališčem. To pa jim mora seveda nekdo povedati: nekdo jim mora povedati, da v našem tržaškem gledališču ni vse slabo, da so nekatere produkcije tudi dobre, naj ga a priori ne podcenjujejo. Naj gledajo, naj občutijo, naj doživijo: nato naj se sami odločijo.

Si predstavljate, kakšno bogastvo bi lahko za višješolca predstavljal ogled dobre igre v ljubljanski Drami? Dijak se vendar šele uči. Zanj je vse novo. Logično je, da mu gledališče ni blizu. Tu pa je naloga šole, da mu ga približa. Nihče seveda ne zapoveduje, da morajo vsi hoditi v gledališče. Če pa vzamemo za predpostavko, da si šumovci ne moremo kaj, da nam gledališče, predvsem pa delovanje SSG-ja, ne bi bilo pri srcu, se vprašanja porajajo sama od sebe: zakaj dijakov ne zanima? Ko nekdo zaživi gledališče, takrat lahko komaj presodi, ali mu je všeč ali ne. Drugače ne gre.

Naj še pojasnimo smisel tega zapisa: to ni nobena kritika, ampak šumova želja, da bi SSG malo zaživel. Da bi postal prostor, katerega prisotnost bi začutili tudi naši mladi. Da bi bila dvorana če ne vedno, vsaj večkrat polna. »Itak v SSG-ju ni nič«, se večkrat sliši od dijakov ali študentov. Ni res, da v SSG-ju ni nič kvalitetnega. Pri-

Kaj pa ljubljanska Drama?

Drug dvom: zakaj dijaki ne hodijo v Dramo? V gledališča v Sloveniji? Profesorica na liceju je pred dvema letoma odgovorila da zato, ker od dijakov ni zanimanja. To res drži? Morda: toda, kako bo lahko dijak, ki si je v celiem letu ogledal tri predstave v SSG-ju, ki mu niso bile všeč (in morda res niso bile najbolj posrečene), sploh zaznal, kaj je gledališče? Nekoč je profesorica iz liceja peljala dijake na ogled baleta v eno od tržaških gledališč. Producija je bila kratkomalo obupna. Rekla pa jim je samo: včasih moraš videti obupne stvari, da potem znaš ceniti tiste, ki so dobre.

Si predstavljate, kakšno bogastvo bi lahko za višješolca predstavljal ogled dobre igre v ljubljanski Drami? Dijak se vendar šele uči. Zanj je vse novo. Logično je, da mu gledališče ni blizu. Tu pa je naloga šole, da mu ga približa. Nihče seveda ne zapoveduje, da morajo vsi hoditi v gledališče. Če pa vzamemo za predpostavko, da si šumovci ne moremo kaj, da nam gledališče, predvsem pa delovanje SSG-ja, ne bi bilo pri srcu, se vprašanja porajajo sama od sebe: zakaj dijakov ne zanima? Ko nekdo zaživi gledališče, takrat lahko komaj presodi, ali mu je všeč ali ne. Drugače ne gre.

Naj še pojasnimo smisel tega zapisa: to ni nobena kritika, ampak šumova želja, da bi SSG malo zaživel. Da bi postal prostor, katerega prisotnost bi začutili tudi naši mladi. Da bi bila dvorana če ne vedno, vsaj večkrat polna. »Itak v SSG-ju ni nič«, se večkrat sliši od dijakov ali študentov. Ni res, da v SSG-ju ni nič kvalitetnega. Pri-

dite na produkcije, ki jih nimate samo v šolskem abonmaju, berite kritike, pojrite včasih v Dramo. Potem se odločite. Ne samo za SSG, ampak za gledališče: ali vam je všeč, ali vam ni všeč.

Še niste prebrali? Šum svetuje!

Zadnji tedni pred božičnimi počitnicami so taki, da bi se dijak najraje zakopal med branje knjig, ali bi gledal dober film, namesto, da bi se učil ob zaključku ocen ... Šumovci imamo nekaj nasvetov za prijetno branje!

Maruša Krese – Da me je strah? (Založba Goga, 2012)

Maja Haderlap – Angel pozabe (Litera, 2012)

Marko Sosič – Ki od daleč prihajaš v mojo bližino (Beletrina, 2012) (Če še niste brali Sosiča, vam svetujemo, da najprej preberete knjigi Balerina, Balerina ali Tito, amor mijo, ne bo vam žal!)

Goran Vojnovič – Jugoslavija, moja dežela (Beletrina, 2012)

Kam pa decembra v gledališče?

Sporedi si lahko ogledate na spletnih straneh nekaterih gledališč:

www.drama.si (najbolj svetujemo Božič pri Ivanovih), www.mgl.si, www.gledalisce-koper.si, www.sng-ng.si.

Ne pozabite na ponovitev sodobne drame ZLATI ZMAJ 28. decembra v SSG-ju!

Šepeta se - Šepeta se

Dragi paraskevidekatriafobiki ...

Drage bralke, dragi bralci – ali se je kdo izmed vas danes skril v hišo, trepetajoče prekril z obeski proti nesreči in bo vse ure današnjega dne nestrpno pričakoval 00:00 sobote, 14. decembra, ki je navaden dan in ne slovi po celiem svetu po tem, da prinaša nesrečo? Šumovci upamo, da ste si vsaj priskrbeli današnji Primorski dnevnik, saj bi vas radi prepričali, da se zares ni treba batiti petka trinajstega!

Čeprav je paraskevidekatriafobia precej razširjena fobia, ki jo predvsem v ZDA in Aziji jemljejo dokaj resno, je njena etiologija zavita v meglo. Zakaj naj se ne bi na današnji dan podpisovalo pomembnih pogodb, odpotovalo, naredilo karkoli pomembnega ali pomenljivega in naj si ne bi niti strigli nohtov? Razlag je neštečo, toda nobena ne razloži popolnoma te - po svoje bizarre - fobije. Treba je povedati, da je že sama kombinacija petka in številke trinajst izredno nesrečna, saj sta združena dva simbola nezgode in nesreče.

Legende namreč pravijo, da se nesreče dogajajo samo na petek, saj je to dan, ko se združujejo čaravnice (med drugim se čaravnice združujejo v skupinah po trinajst!) in takrat zlo prevlada nad dobrim. Kot »znanstveni dokaz« obstajajo zato seznamti t.i. Črnih petkov (»Black Fridays«), ko so se zgodile raznorazne katastrofe nezanemarljivega pomena, od Jezusovega križanja vse do današnjih dni. Protidokaz pa je že samo najbolj znan »black« dan in anglosaški zgodovini: t.i. Črni torek (29. oktober 1929) ali »Big Crash«, najbolj katastrofalni zlom newyorské borze v zgodovini. Obstajajo pa seveda tudi črni ponedeljki, črni torki, črne srede, črne sobote in črne nedelje, vsi večinoma vezani na borzne zlose. Šumovci torej predlagamo, da se opusti za vse veke bojazen pred petim dnevom v tednu in da se vsi prepustimo veliko bolj naravnemu čustvu, ki nas preplavi na ta dan: veselje, ker je pred nami (bolj ali manj) brezdelni vikend!

Bolj zakoreninjeno je vraževanje, da je številka trinajst nesrečna. To je veljalo že za časa Egipčanov, ki so upoštevali številko 12 za simbol popolnosti in njeno sledilko za nasprotje. Južnoameriška ljudstva so prav tako pripisovala številki trinajst nesrečen vpliv, poseben pomen pa je imela trinajsta polna luna v enem sončnem letu, ki je bila anomalija in torej simbol nesreče. Zaradi tega še danes dolocene letalske linije nimajo sedežev oz. vrst sedežev s številko trinajst, prav tako ne obstajajo trinajsta nadstropja v nekaterih stavbah in so v letosnjem letu na Irskem izdajali avtomobilske tablice s številkama 131 (za prvo polovico leta) in 132 (za drugo polovico leta). Pa vendar. Ali ste kdaj pomislili na italijanski izraz »fare tredici« (zadeti trinajstico)? Po italijanski tradiciji nasploh

naj bi bila številka trinajst srečna številka, predvsem zato, ker v neapeljski tomboli predstavlja sv. Antona. God zelo prljubljenega svetnika je 13. junija (ki bo naslednje leto prav petek!), na to praznovanje pa naj bi se pripravljali trinajst dni in si tako zagotovili srečo in zdravje.

O tem, da je nasploh v Italiji zelo nesrečen dan petek sedemnajstega, pa kdaj drugič!

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Dramska abonmajska niza

V dveh tednih štirje tuji sodobni dramatiki

Ta teden monodrama o nestrnosti in zasliševanje kolaboracionizma obtoženega dirigenta

Stalno gledališče Furlanije - Julijanske krajine je tržaškim abonentom v prvi polovici decembra ponudilo velik odmerek del sodobnih avtorjev: prejšnji teden je, denimo, v mali Bartoljevi dvorani gostovala drama francoskega gledališčnika Pascala Ramberta Clôture de l'amour (Miniteater v Sloveniji je naslov prevedel v Zapiranje ljubezni, ki jasno nakazuje za kaj gre, namreč za končno dejanje v ljubezenskem razmerju). Delo je na festivalu v Avignonu leta 2011 poželo zelo velik uspeh, predvsem zaradi avtorjeve v tovrstnem kontekstu mojstrske uporabe nenavadnih besed. V bistvu sta dva monologa: v prvem moški partnerici sporoča, da jo zapušča in zakaj. Vsaka beseda je zanjo udarec, ki jo pobjija, a ko partner konča, mu jih ona v drugem z enakovredno silo vrne. V Italiji, kjer je besedilo z Luccom Lazzareschijem in Tamaro Balducci za gledališče Emilia Romagna Teatro Fondazione (s podporo Institut Francais, kot tudi v Sloveniji) enako kot v Franciji postavil sam avtor, je predstava naletela bodisi na ugodne kritike bodisi na komentarje, da vse to besedjenje v resnicni gledališču ničesar ne da. V Trstu gledališča resda niso množično navalili v dvo-rano, so pa na koncu vladno ploskali.

Predstava, ki je od petka, 6., do nedelje, 8. decembra, gostovala v veliki Rossettijevi dvorani, je bila prav tako naravnana v analizo intimnih čustev. V drami The Country (tudi ta naslov so v kranjskem Prešernovem gledališču prevedli, in sicer Podeželje) se angleški pisec Martin Crimp spušča v preučevanje odnosov med meščanskima zakoncema, ki sta se preselila v podeželsko idilo, kar pa jima ni preneslo vrednine. Nekega večera se mož vrne domov z dekletom, za katerega trdi da je neznanka, ki jo je našel nezavestno ob cesti. Žena mu ne verjame, upravičeno, kot zvemo v drugem dejanju. V tretjem pa se vse vrne v zacetno nezadovoljivo stanje.

Italijansko postavitev je za stalno gleda-

Laura Morante in Gigio Alberti v drami The Country

STALNO GLEDALIŠČE FJK

lišče Umbrije režiral znani režiser Roberto Andò in v njej prvič na odru nastopa prav tako znana filmska igralka Laura Morante z Gi-giom Albertijem in Stefanijo Ugomari Di Blas. Zaradi odločitve za skrajno umirjeno in nekako potlačeno izražanje čustev, ki prežemajo nastopajoče, vsi trije po malem dajejo gledalcu vtič dolgočasnih zoprnežev, s katerimi ne more sočustvovati.

Tudi ta teden sta na sporednu sodobni drami, a na temo, ki se loteva obče človeških, družbenih vprašanj: monodrama avstralskega igralca in avtorja Steva J. Spearsja The Elocution of Benjamin Franklin (režiser Giancarlo Sepe se je z igralcem Ennion Fantastichinjem odločil za krajši naslov Beniamino) govori o nestrnosti do drugačne spolne izbire in ne-

možnost živeti po lastnih resničnih nagnjenjih ter svojo osebnost svobodno izražati; medtem ko besedilo znanega britanskega dramatika Ronald Harwooda Taking Sides (v italijansčini La torre d'avorio, za Mestno gledališče ljubljansko je delo z naslovom Na čigavi strani režiral Boris Kobal) govori o vprašanju umetnikovje Jasne politične izbire strani: v tem primeru je umetnik nemški dirigent Wilhelm Furtwängler-Rängler; slavnega dirigenta igra Massimo De Francovich.

Predstava Beniamino bo v sklopu abonmajskega niza alternativne scene na sporednu v gledališču Miela še drevi, 13. decembra, drama La torre d'avorio pa v veliki Rossettijevi dvorani do nedelje 15. decembra, v sklopu tradicionalnega gledališčega niza. (bov)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

PRISLUHNITI!

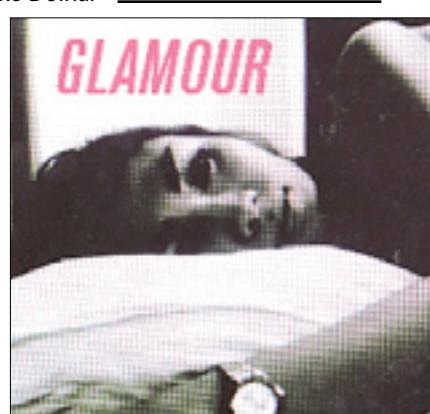
Glamour

I Cani

Indie rock, electro pop, kantavtor

42 Records, 2013

Ocena: ★★★★★

NA VES GLAS

KNJIŽEVNOST - Predstavili slovenski prvenec Igorja Pisona

Zasilni izhodi

Dvanajst kratkih zgodb, v katerih dogajalni prostor v glavnem ni opredeljen in se tematsko ter motivno gibljejo med univerzalnim in lokalnim. Dvanajst Zasilnih izhodov za ljudi, ki jih je življenje zaznamovalo - za nedorasle štiridesetletnike, večne sanjače, ki izgubljajo stik z realnostjo, čustveno zaznamovane ljudi, ki svojih ran ne morejo zaceliti. Morda tudi zato, ker živijo v družbi, v kateri je vse spreminjačajoče, v kateri ni oprijemljivih vrednot, sredi tehnološkega razcveta, a vse splošnega nelagodja. Zato je treba »zasilni izhod« iskati v človeku: s kančkom otroške naivnosti, določeno distanco, ironijo ali sarkazmom. Najbrž se zato v zgodbah Igorja Pisona moški in ženski princip stalno iščeta, zasledujeta in odbijata. Kar je, ne nazadnje, razvidno tudi s Pisonove ilustracije na platnici.

Tako je med drugim dejala urednica založbe Mladka Nadia Roncelli o slovenskem literarnem prvencu Tržačanu Igorju Pisonu, ki so ga v sredo predstavili v tržaški kavarni San Marco. Na prijetni in dobro obiskani predstaviti je beseda tekla o njegovi zbirki kratkih zgodb Zasilni izhodi, iz katerih je nekaj odlomkov prebral gledališki igralec Primož Forte. V pogovoru z urednico je 31-letni diplomirani germanist in režiser spregovoril o zgodbah, ki so nastajale v petletnem časovnem razmahu, v glavnem med

Z leve Nadia Roncelli, Igor Pison in Primož Forte

FOTO DAMJAN

studijem v Nemčiji. Pison piše tudi za radio in gledališče, a kot pravi nagovarja vedno istega bralca. V svojih tekstih zna biti ironičen in sarkastičen, z bralcem se včasih tudi poigra. Zgodba Odtekati na primer ne pozna pik, prebrati jo moraš v enem samem vdihu. Beseda je tekla tudi o izbiri jezika, saj Pison piše tako v slovenščini kot italijanščini (pred dvema letoma je izšel njegov prvenec Squarci). Mladi av-

tor priznava, da je znanje slovenščine pri »zamejcih« omejeno na določene segmente sveta, v katerem živijo. Pomjanjanje specifičnega besedišča je očitno: če bi svojo naslednjo slovensko zgodbo postavil v mehanično delavnico, bi bil v težavah, pravi Pison, zato da res obvlada oba jezika je potrebno veliko dela. Jezika ni dovolj ljubiti, ali častiti, bolj koristno je, če ga dobro po-znaš ... (pd)

Niccolò Contessa je danes poleg Vasca Brondija (Le luci della centrale elettrica) in Antonia Di Martina (Dimartino) najbolj perspektiven italijanski kantavtor. Sedemindvajsetletni Niccolò, doma iz Rima, se z glasbo ukvarja že vrsto let, pred temi pa je izdal svoj prvenec Il sorprendente album d'esordio de I Cani. Contessa se je nameč odločil za pseudonim I Cani, svojo mešanico popa, indie rocka in elektronske glasbe pa je najprej promoviral izključno na spletu. Prve komade je na nekaterih glasbenih portalih nudil brezplačno, skrival pa se je za podobami psov. »Dandan je na glasbeni sceni preveč obrazov, preveč fotografij. Publiko ne zanima moja podoba, ampak moja glasba,« je pred nedavnim izjavil rimski glasbenik. Na spletu se je kmalu raznesel glas o novem glasbenem fenomenu, ko pa je plošča izšla na spletni strani neodvisne glasbene založbe 42 Records in na glasbenem portalu iTunes, je doživel pravi boom. Prvenec je med drugimi zasedel tretje mesto na nagradi Tenco (kategorija novi kantavtorji), Contessa pa se ni mogel več skrivati za pasjimi podobami, ampak se je moral »spriznjiti« z zasljenim slovesom. Po nešteth koncertih se je Contessa odločil za novo ploščo, ki je izšla oktobra letos. Tudi tokrat je rimski kantavtor sam posnel enajst komadov, ko pa nastopa v živo, se ob njem pojavi še bobnar Simone Ciarocchi in glasbenika Valerio Bulla ter Gino Maglio. Album Glamour sestavlja torej enajst skladb za malo več kot štirideset minut glasbe. Najprej lahko prisluhnemo pesmi Introduzione, posebni mešanici klavijatur, kitar in najrazličnejših elektronskih efektov. Takoj za »uvodom« je na vrsti lep indie komad Come Vera Nabokov, ki tu pa ta spominja na glasbo iz osemdesetih. Corso Trieste, pri kateri so Contessi priskočili na pomoč članji bendova Gazebo Penguins, je izreden avtobiografski komad, sledi prvi single albuma Non c'è niente di twee, prijetna electro pop »pesmica«. Theme from Koh Samui je krajši glasbeni intermezzo, nato pa sta, proti koncu albuma, na vrsti še indie pop komad Storia di un'artista in bolj rokerska FBYC (Sfortuna). »Psi« so nedvomno spet dokazali, da znajo še kako dobro lajati ...

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 TDD predstavlja
21.05 Iz naših arhivov: koncert - Zaklonišče prepeva
22.00 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Telethon **15.20** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Io esisto **23.40** Telethon

Rai Due

6.35 Risanke **8.35** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperser **16.55** Nad.: Private Practice **17.45** 20.30, 23.20 Dnevnik in športne vesti **18.45** Telethon **21.00** LOL - Tutto da ridere **21.10** Talk show: Virus - Il contagio delle idee **23.35** Film: Command Performance

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione - Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione - Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.15** Nad.: Terra nostra **16.05** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** 23.35 Variete: Blob **20.15** Nan.: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Nad.: Scandal

22.35 Film: The Newsroom

Rete 4

6.10 Mediashopping **6.25** Nan.: Charlie's Angels **8.20** Nan.: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik. Vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.35** Nad.: My life **16.05** Film: Per chi suona la campana **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.10** Aktualno: Quarto Grado

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il Segreto **16.55** Talk show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Una famiglia **0.00** Talk show: Matrix

Italia 1

7.00 Nan.: Friends **7.30** Nan.: La vita secondo Jim **8.20** Nad.: The Middle **9.10** Nad.: Royal pains **10.10** Nad.: Dr House - Medical Division **12.10** Cotto e mangiato - Il menu del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Športna rubrika **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nad.: What's my destiny Dragon Ball **15.00** Nad.: Naruto Shippuden **15.30** Nan.: Si salvi chi può **15.45** Nan.: How I met your mother **16.40** Nan.: Le regole dell'amore **17.35** Igra: Top One **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI - Miami

21.10 Film: Nightmare (horor) **23.05** Film: Venerdì 13 (horor)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.35** Nan.: Due South **18.10** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Crozza nel paese delle meraviglie **22.45** Guerrieri - Storie di chi non si arrende **23.45** Tg La7 Night desk

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.40 Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Qui studio a voi studio **14.30** Rubrika: Provincia di Trieste **16.30** Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **19.30** Dnevnik **20.00** Happy Hour **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Ring **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.30** Risanke, otroške nan. in odd.

11.55 Panoptikum **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Tarča **15.10** Mostovi - Hidak **15.50** 18.35 Risanke **16.10** Odd.: Moja soba **16.45** Dobera ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.25** Kratki film: Sožitje za skupno rast **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Nad.: Nova dvajseta **20.30** Slovenski pozdrav **21.30** Na lepše **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnočni klub

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **10.00** Dobra ura **11.10** Kratki film: Sožitje za skupno rast **11.15** Dobro jutro **12.25** Odd.: Prisluhnimo tišini **12.50** Dok. film: Alfred & Sofie **13.45** Epilog: Mir, pon. **14.25** Biatlon - svetovni pokal, štafeta (m), prenos **16.25** Plavanje - evropsko prvenstvo v kratkih bazenih, prenos **18.30** Nogomet - vrhunci evropske lige **19.20** Osmi dan **20.00** Dok. serija: Pupi - zadnji kitajske cesar **20.55** Nan.: Sodobna družina **21.15** Nad.: Ura **22.15** Nad.: Sherlock **23.45** Film: Druga ženska

Slovenija 3

6.00 19.55, 21.55, 23.15 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **8.00** 15.30, 17.30 Poročila **8.10** Žarišče **10.00** 50. izredna seja Državnega zborna, prenos **17.50** 19.35 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00**

Aktualno **20.15** Tedenski pregled **20.30** Po slanski premislek **20.45** Slovenija in Evropa **20.50** Na tretjem... **21.30** 22.45 Žarišče **21.45** 23.20 Kronika **22.00** Prava ideja **22.30** Aktualno **23.00** Tedenski pregled **23.30** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** City folk **14.50** Vesolje je... **15.20** Nogomet: Maribor - Wigan **17.10** School is cool **17.30** Mediteran **18.00** Iz popotne torbe **18.20** Bukvožerček **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsesedane - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Aktualno **20.00** K2 **20.30** Le parole più belle **21.00** Circondati dalle onde **22.15** Arhivski posnetki **23.00** Serija: Al bed and breakfast **23.45** Kino Premiere

Petek, 13. decembra
Slovenija 2, ob 23.45

Drugă ţesnă (L'altra)

Italia 2002
Režia: Anna Negri
Igrajo: Anita Caprioli, Alessio Boni, Monica Carmen, Comegna, Edoardo Baietti

Thriller Anne Negri pripoveduje o Simoneju in Fiammetti, srečno poročenem paru, ki živi zelo lepo življenje s sinčkom edincem, Giuliom.

Tudi po nekaj letih sta Simone in njegova žena zaljubljena, kot sta bila na začetku in zdi se da družinske sreče ne more prav nič ogroziti. Ko pa Simone nastopi na televiziji, se pričnejo dogajati nenavadni posegi v zasebnost družine; vrstijo se anonimni telefonski klici, vsak dan prinesejo iz cvetličarne od anonimnega pošiljalnika za Simoneja eno rožo, napisled pa prispe na njihov naslov še video kaseta na kateri so posnetki srečne družine, ki se igra z otrokom. Da bi bilo vse skupaj še bolj nenavadno, se pojavi ženska v rdečem, ki brez razloga nadleguje Simoneja. Situacija postaja vse bolj nevzdržna in prične najedati odnose v sicer srečni družini ...

VREDNO OGLEDА

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unicu socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA,

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.21
Dolžina dneva 8.44

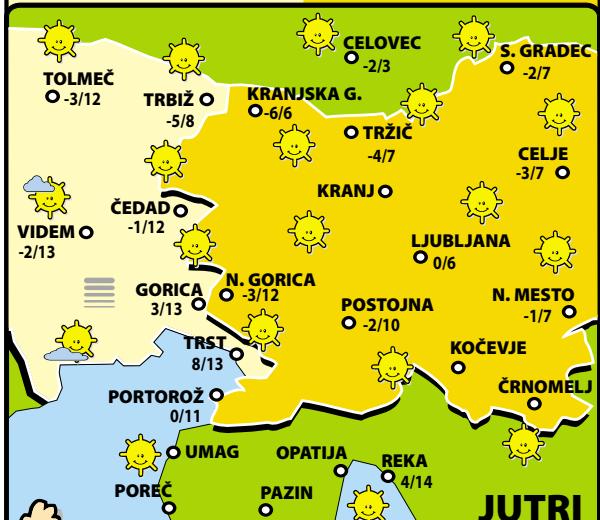
LJUNINE MENE
Luna vzide ob 14.00 in zatone ob 4.36

BIOPROGOZOZA
Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden, le v kraju z dolgotrajnejšo meglo ali nizko oblačnostjo bodo vremensko občutljivi imeli manjše vremensko pogojene težave.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.22 najnižje -11 cm, ob 6.40 najvišje 40 cm, ob 13.42 najnižje -47 cm, ob 20.02 najvišje 19 cm.
Jutri: ob 1.11 najnižje -12 cm, ob 7.19 najvišje 42 cm, ob 14.14 najnižje -53 cm, ob 20.35 najvišje 25 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 12,1 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE
Na Žlebeh 100 Piancavallo 50
Vogel 60 Forni di Sopra 80
Kranjska Gora 40 Zoncolan 80
Kravec 50 Trbiž 100
Cerkno 10 Osojščica 60
Rogla 50 Mokrine 90

Maruča Offizia

IZ MORJA V PONEV

NOVO! LITERARNA SREČANJA
odkrjimo recepte za praznični čas!
pogovor z avtorico vodi Martina Kafol
v petek, 13. decembra ob 20.30
v klubskem prostoru SSG
vstop prost!

www.teaterssg.com

JERUZALEM - Najhuje so prizadeti begunci

Sneg in mraz presenetila Sredozemlje in Bližnji vzhod

JERUZALEM / BEJRUT - Neavadno ostra zima s sneženjem še naprej oteže življenje v Sredozemlju in na Bližnjem vzhodu. Hude težave imajo na Kreti in Cipru, Jeruzalem pa je bil priča najmočnejšemu sneženju v 60 letih (na fotografiji Ansa). Najhuje je zima udarila Sirce, tako v domovini, kjer sta zaradi mraza umrla dva otroka, kot v begunskeh taboriščih v sosednjih državah. Ledena nevihta s sneženjem že od srede biča od državljanske vojne razdejano Sirijo, pa tudi sosednji Libanon in Jordanijo, ki gosta več sto tisoč sirskeh beguncev.

V sirskem Alepu je včeraj zaradi mraza umrl šestmesečni dojenček, še en otrok pa je umrl v Rastanu v pokrajini Homs, poročajo sirske viri, ki jih povzema francoska tiskovna agencija

AFP. Sirska opozicijska koalicija je zaradi dramatičnih razmer mednarodne nevladne organizacije pozvala k nujni pomoči, s katero bi Sirce tako v domovini kot v sosednjih državah zaščitili pred ledениm mrazom. Begunci se namreč pred mrazom, snegom in ledom le stežka skrijojo pod plastičnimi ponjavami z latnim tlemi pod nogami, številni brez primerne obleke in obutve. Sneg ruši njihove šotore.

Zaradi zimskih razmer so v regiji zaprli številne šole in ceste, drugod je prišlo do zamud v prometu. V Jordaniji je vlada zaradi snega ali dežja zaprila ministrstva in druge urade, pa tudi šole in banke. Jeruzalem je bil včeraj priča najmočnejšemu sneženju v zadnjih 60 letih, poročanje časnika Haarec povzema nemška tiskovna

agencija dpa. Zaradi snega je prišlo do odpovedi povezav v javnem prometu, zaprli so tudi najpomembnejšo avtocestno povezavo s Tel Avivom. V Jeruzalemu so zaprli tudi šole. V Gazi, ki se sredi zime sooča s hudim pomanjkanjem goriva, so nalivi poplavili ulice, zaradi česar so zaprli banke in šole. Večina šol je zaprtili tudi na Zahodnem bregu, kjer pa so ceste v veliki meri prevozne.

Močno je medtem snežilo tudi na Kreti in Cipru. Po navedbah civilne zaščite je na Cipru od sveta odrezenih 37 vasi. Na Kreti se je nek moški huje poškodoval, ko je med podmetanjem snega padel s strehe. Zimske razmere imajo tudi v celinski Grčiji. V več grških mestih so za brezdomce odprli športne dvorane. (STA)

LJUBLJANA - Slovenski znanstveniki IJS

Po 40 letih ustvarili magnetni tekoči kristal

LJUBLJANA - Slovenski znanstveniki so kot prvi na svetu uspeli ustvariti magnetni tekoči kristal, za katerega si raziskovalci po svetu prizadevajo že več kot 40 let. Njihov članek je bil včeraj objavljen v priznani britanski znanstveni reviji Nature. Kot so sporočili iz IJS, so znanstveniki iz Instituta Jožef Stefan (IJS), Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani in Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru odkrili feromagnetizem v suspenziji magnetnih nanoploščic v tekočem kristalu.

Možnost, da tak tekoči magnet obstaja, je predlagal že Nobelov nagrjenec Pierre de Gennes pred 43 leti, vendar ga kljub mnogim poskusom raziskovalci doslej niso našli. Uspeh je v celoti rezultat dela slovenskih raziskovalcev, so poudarili pri IJS. Ta dosežek je omogočilo sodelovanje kemikov, ki so sintetizirali magnetne nanodelce posebne oblike, in fizikov, ki so razvili tehniko priprave stabilne mešanice teh delcev s tekočim kristalom in dokazali njene magnetne lastnosti. S tem smo dobili magnetni tekoči kristal, kar odpira možnosti novih uporab, na primer optičnih naprav, ki jih krmilimo namesto z zunanjim električno napetostjo s sibkimi magnetnimi polji.

Pod člankom v reviji Nature so podpisani Alenka Mertelj, Darja Lisjak, Miha Drofenik in Martin Čopič.

Zdravilo, ki zmanjšuje tveganje za raka na dojkah

PARIZ - Ženske po menopavzi z družinsko zgodovino raka na dojkah so več kot prepolovile možnost obolenja za tem rakom z uživanjem prothormonskega zdravila anastrozole, so poročali raziskovalci v današnji izdaji časnika The Lancet. Zdravniki Univerze Queen Mary v Londonu so med prostovoljci, ki so jemale zdravilo pet let, ugotovili 53-odstotno zmanjšanje tveganja v odnosu do tistih, ki so jemale placebo, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Anastrozole ni samo bolj učinkovit kot standardni zdravili za preprečevanje raka na dojkah, tamoxifen in raloxifene, temveč ima tudi manj stranski učinkov. V študiji je sodevalo 3864 žensk po menopavzi, ki so imele visoko dedno možnost, da bi zbolele za rakom na dojkah. Gre za ženske, ki imajo dva ali več krvnih sorodnikov z rakom na dojkah, katerih mati ali sestra ga je imela pred 50. letom starosti ali pa so ga imele na obeh dojkah. Po petih letih le »le« 40 žensk, ki so jemale anastrozole, dobilo raka na dojkah, v skupini žensk, ki so jemale placebo, pa 85.

Vodja centra univerze za preprečevanje raka Jack Cuzick je raziskavo označil kot razburljiv razvoj v preprečevanju raka na dojkah. Poudaril je, da je anastrozole bolj učinkovit od prejšnjih zdravil, kot je tamoxifen, še pomembnejše pa je, da ima manj stranski učinkov. Kot je pojasnil, so bili stranski učinki redki, večinoma je prišlo do manjših bolečin v mišicah in vročinskih navalov. Poudaril je, da je sedaj glavna naloga zagotoviti, da bo čim več žensk lahko imelo koristi od teh ugotovitev.

Anastrozole, ki ga že več let tržijo pod imenom Arimidex, preprečuje, da bi telo proizvajalo ženski hormon estrogen, ki je vir mnogih rakov na dojkah. Več kot deset let ga že uporabljajo za zdravljenje žensk po menopavzi, ki imajo tako imenovani hormonsko odvisen rak na dojkah.

Britanska organizacija Cancer Research UK, ki je sofinancirala raziskavo, je študijo označila za prelomno.